

ЖУРНАЛ ВИЗНАНО ПЕРЕМОЖЦЕМ КОНКУРСУ "СВІТОЧ ПРИДНІПРОВ'Я"

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЩОМІСЯЧНИК

ВИХОДИТЬ З ЛИПНЯ 1991 р.

БОРИСТЕН

2016 рік

№05 (298)

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ, ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ
ТА НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ ЩОМІСЯЧНИК

Найкраща пісня Європи

EUROVISION
SONG CONTEST
SWEDEN 2016

Переможцем міжнародного музичного конкурсу Євробачення 2016 в Стокгольмі стала співачка з України Джамала. Вона виконала пісню 1944, яка розповідає про депортацію кримських татар у травні 1944 року. Всього виконавиця набрала 534 бали. На другому місці Австралія (511), на третьому - Росія (491).

УКРАЇНО, ти моя молитва...

З
Б
І
Р
Н
И
К

Василь Симоненко

Розцвітай, Україно!

*Розцвітай, Україно,
Ти квітками калини
І рости, Україно, синів,
Щоб вони тебе мило
Захищати зуміли
Від усіх чужаків-ворогів.*

*А дочкам своїм, рідна,
Ти наказ рознеси всім,
Щоб синочків ростили своїх,
До науки привчали
І добру щод повчали
Та поваги до рідних ячмків.*

*Хай буде Україна
Багата та сильна,
Та щоб горя не знала вона,
Щоб була вона гарна,
Щоб була вона вільна,
Україно моя чарівна!..*

*Нам сам Бог помагає
І землю благословляє,
В боротьбі за життя нас веде
За свою Батьківщину,
Бо немає країн
Краще нашої більше ніде!..*

«БОРИСТЕН» – літературно-мистецький, публіцистичний та науково-популярний щомісячник

Шеф-редактор Фідель СУХОНИС
РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:
ІВАНЕНКО Валентин Васильович – Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара, проректор, доктор історичних наук, професор.
СВІТЛЕНКО Сергій Іванович – Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара, декан історичного факультету, доктор історичних наук, професор.
ШВИДЬКО Ганна Кирилівна – Національний приничий університет (м. Дніпропетровськ), професор кафедри історії і політичної теорії, доктор історичних наук, професор.
УДОД Олександр Андрійович – завідувач відділу історіографії Інституту історії України НАН України, доктор історичних наук, професор.
ВАСИЛЕНКО Віталій Олександрович – Національний гірничий університет (м. Дніпропетровськ), професор кафедри історії і політичної теорії, доктор історичних наук, професор.
ПОПОВСЬКИЙ Анатолій Михайлович – Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, професор кафедри мовної підготовки, доктор філологічних наук, професор.
ДЕМЧЕНКО Володимир Дмитрович – Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара, декан факультету систем та засобів масової комунікації, доктор філологічних наук, професор.
ЗАВЕРТАЛЮК Нінель Іванівна – Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара, професор кафедри української літератури, доктор філологічних наук, професор.
ТРЕТЯК Олексій Анатолійович, завідувач кафедри політології, доктор політичних наук, доцент.
КРИВОШЕЇН Віталій Володимирович, завідувач кафедри соціології, доктор політичних наук, професор.
СЕРГЄЄВ Вячеслав Сергійович, завідувач кафедри міжнародних відносин, доктор політичних наук, доцент.
ПОПОВА Ірина Степанівна, декан факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства, доктор філологічних наук, професор.
ТОКОВЕНКО Олександр Сергійович – Дніпропетровський національний університет, декан соціально-гуманітарного факультету суспільних наук та міжнародних відносин, доктор філософських наук, професор, голова спеціалізованої вченої ради ДНУ ім. О. Гончара з політичних наук.
ТЕРЕЩЕНКО Алла Костянтинівна – інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. Рильського НАН України (м. Київ), провідний науковий співробітник, доктор мистецтвознавства, професор.
СТЕПОВИК Дмитро Власович – інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. Рильського НАН України (м. Київ), провідний науковий співробітник, доктор мистецтвознавства, професор.
ГРИЦА Софія Йосипівна – інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. Рильського НАН України (м. Київ), провідний науковий співробітник, доктор мистецтвознавства, професор.
НАЙДЕН Олександр Семенович – інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. Рильського НАН України (м. Київ), провідний науковий співробітник, доктор культурології, професор.
КИТОВА Світлана Андріївна – Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького, професор кафедри української літератури, доктор культурології, професор.
ШЕВКО Василь Миколайович – Харківський державний університет культури, ректор, доктор історичних наук (культурологія), професор.
КУЦІрина – коректор.

Представництва редакції:
Україна: Володимир Барна, вул. Банкова 2, 01024, м. Київ, тел. 066-6243231
США: Bahriany Foundation, INC 19669 Villa Rosa Loop Fort Myers, FL., 33967 USA.
З релігійних справ у США та Канаді: Mr. V. Babanskyj, 74 Oakridge, Watchung, N.J. 07069, USA;
Канада: Mr. N. Vorotilenko, 9424 173 Str., Edmonton, AB., T5T3K8, Canada;
Румунія: Ritco Virgil STR. 1 Decembrie 7, Bloc 19 Sc B. Ap. 8 8885 Macin Jud. Tulcea Romania;
Бразилія: Wira SELANSKI, Rua General Glicério, 400 apt. 701, 22245-120 Rio de Janeiro, RJ Brasil, Telefax: (00-55-21) 2557-5517;
Австралія: Mr. Fedir Habelko 5. Reserve C. T., Glenroy VIC. Australia - 3046 T & Fax: 03.93061997;
Ізраїль: Svitlana Glaz, Arie Rubin, 18/1, Lod, Israel;
Польща: Jurii Hawryluk, skr. poczt. 55, 17-100 Bielsk Podlaski, Polska;
Кольпортер на США та Мексику: Ilarion Chejlyk 45 Mountain Ave. Warren, N.J. 07059
Франція: Madam Annie Daubenton, Paris, desproches@gmail.com

Редакція не відповідає за думки і факти, викладені авторами на сторінках щомісячника. Листується з читачами лише через журнал. Редакція сплачує гонорари тільки за матеріали, які замовлені авторам.
Редакція залишає за собою право скорочувати матеріали без згоди авторів.
Адреса: журналу «Бористен», вул. Телевізійна, 3, 49010, Дніпропетровськ—10, Україна
Телефони: 050-340-28-27, (056) 713-52-58.
E-mail: fidelsukhonis@gmail.com

FACEBOOK.COM/BORYSTENINFO

BORYSTEN.COM.UA

CatArt верстка/дизайн журналу

Засновники\видавці: Дніпропетровська міська громадська організація шанувальників журналу «Бористен», Дніпропетровський Національний університет ім. О. Гончара, Дніпропетровська міська громадська організація шанувальників журналу «Бористен», Дніпропетровський Національний університет ім. О. Гончара.

Постановою президії ВАК України від 9 квітня 2008 року за №1-05/4 журнал внесено до переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватися основні результати дисертаційних робіт з історії, філології, політичних наук, мистецтвознавства та культурології.

Нарешті вільна!

Стор 1 Нарешті вільна
Стор 2 Музичний День Європи в ДНУ

Стор 3 Студент ДНУ ім. О. Гончара Андрій Говоров – 4-разовий чемпіон Європи з плавання

Стор 3 ДЖАМАЛА ТРИУМФАЛЬНО ПЕРЕМОГЛА У "ЄВРОБАЧЕННІ 2016"

Стор 4 - 5 ДОЛЯ УКРАЇНИ І МАРТИРОЛОГІЯ НАДІЇ САВЧЕНКО В РОСІЙСЬКІЙ ФЕДЕРАЦІЇ

Стор 6 - 7 Ісус нас звільняє («Християнська сторінка»)

Стор 8 - 9 «Українські воїни Добра і Правди» Немає нічого страшнішого за війну!

Стор 10- 11 Гетьманат і свобода віросповідання

Стор 12 - 14 БАБАЙКІВСЬКИЙ ОПІР 1919-1923 РОКІВ

Стор 14 Книга видавництва журналу «Бористен» допомагає воювати українським бійцям

Стор 15 Цісареві цапи (Рубрика «Даринка»)

Стор 16 - 18 ВІЧНО ЖИВІ ЦІННОСТІ («Донбас Сьогодні. Рубрика Світлани Талан»)

Стор 19 Історія оживає...

Стор 20- 21 Територія небайдужості (На конкурс Івана та Марусі Гнип)

Стор 22 Пам'ятник Леоніду Полтаві

Стор 23 Кульбабка (рубрика «Наші переклади»)

Стор 24 - 29 СПОГАДИ про АТО («3 нової книги журналу «Бористен» «Українські воїни Добра і Правди»)

Стор 30 ПОЕЗІЇ З КРИНИЦІ ДУШІ

Стор 31 - 36 ВОНИ НЕ ПРОЙДУТЬ! («3 нової книги журналу «Бористен» «Українські воїни Добра і Правди»)

Після майже двох років ув'язнення в Росії Надію Савченко екстрадували в Україну. Надя Савченко на волі. У Росії суд засудив українську військову льотчика до 22 років тюремного ув'язнення, але тепер вона повернулася на батьківщину. У середу вранці в російському Ростові-на-Дону приземлився літак президента України і забрав 35-річну Надію. У другій половині дня літак, нарешті, приземлився в аеропорту «Бориспіль», де його зустрічала делегація високого рівня. Через деякий час Петро Порошенко в Twitter підтвердив, що «героїня України» повернулася додому. Хоча звільнення – це важливий успіх, насамперед для Києва і президента Порошенко, поліпшення відносин між Україною і Росією чекати не варто. Ситуація на Донбасі помітно погіршилася в останні тижні. Військові дії, схоже, знову стають більш інтенсивними, постійно звучать повідомлення про загибель людей зі всіх сторін.

Реалізація Мінських домовленостей зазнала краху, незважаючи на формальні обіцянки всіх сторін конфлікту. Нічого не змінюють і міжнародні посередницькі зусилля, різні формати переговорів, які досі виявлялися марними. І практично ніхто вже не говорить про аннексованому Росією українському півострові Крим.

Музичний День Європи в ДНУ

У рамках Дня Європи в Науковій бібліотеці Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара відбувся концерт європейської класичної вокальної музики. У дні, коли Україна, за традицією, відзначає День Європи, яскраво демонструючи свій європейський вибір та устремління до європейських цінностей, проводяться численні заходи наукового, культурно-просвітницького та спортивного спрямування, до яких долучився і наш університет. Так, на запрошення групи аналізу у сфері гуманітарної освіти і виховання молоді ДНУ до університету завітали лауреат міжнародних конкурсів Олег Журавель (тенор) і заслужений діяч мистецтв України, член Національної спілки композиторів України, викладач Дніпропетровської консерваторії ім. М. Глінки Володимир Скуратівський (фортепіано). На одну годину просторий зал наукової бібліотеки ДНУ перетворився для музикантів на сцену, з якої вони подарували студентам шедеври західноєвропейської оперної класики. «Зрозуміло, що втілюючи свій цивілізаційний вибір, Україна прагне якомога швидше і повніше інтегруватися в європейський простір, у тому числі, в сфері освіти, науки, культури та комунікацій. Тож сьогодні ми запропонували нашим студентам зануритися в атмосферу прекрасного, познайомивши їх з європейською класичною музикою. Переконані, що цей концерт подарує їм унікальну можливість доторкнутися душею до кращих зразків європейської музичної культури, відчути її чаруючий подих та благотворний вплив на внутрішній світ і настрої», – наголосив проректор з науково-педагогічної роботи у сфері гуманітарної освіти та виховання молоді ДНУ Валентин Іваненко. «Глибоко символічно, що цього року День Європи в Україні співпав із Днем вишиванки, – звернувся до публіки композитор Володимир Скуратівський. – На мій погляд, День Європи маємо сприймати, насамперед, як день європейської культури. І сьогодні ми з вами, дорогі слухачі, будемо спілкуватися, напевно, єдиною всесвітньо зрозумілою мовою – мовою музики. На щастя, музика існує задля того, аби згуртувати світ, а не роз'єднувати його. Адже вона не визнає кордонів і здатна об'єднувати народи незалежно від різних державних устроїв, віросповідань та світосприйняття», – підкреслив маестро. Зокрема, у концертній програмі музиканти представили студентам неповторну європейську оперну музику кінця XIX – початку XX століття. «Сьогодні пролунають шедеври вокальної класики, і перш за все, італійської, адже саме Італія з її мелодійною мовою і напрочуд м'яким кліматом вважається батьківщиною опери та

великих співців. Так само й Україну, з огляду на співучість нашої мови і багато в чому подібний до італійського клімат, також можна вважати батьківщиною прекрасних голосів і найкращих співаків», – зазначив пан Володимир.

У цьому слухачі самостійно переконалися, почувши сильний та енергійний голос молодого дніпропетровського співака Олега Журавля. У його виконанні під віртуозний акомпанемент маестро В.Скуратівського пролунали відомі композиції Джузеппе Верді (арія Макдуфа із опери «Макбет»), Джакомо Пуччіні (аріозо Джонсона з опери «Дівчина з Заходу»), Руджеро Леонкавалло («Маттіната (Ранкова пісня)»), Родольфо Фальво («Скажіть, дівчата»), Станіслао Гаскальдони («Заборонена пісня»), Пабло Сорсабаля (романс Леандро з опери «Таверна в порту»), Жоржа Бізе (аріозо «Хозе з квіткою» з опери «Кармен»). Кожна з них також супроводжувалася розповіддю про історію свого написання. Чарівний вокал у купі з проникливим музичним супроводом не залишили байдужими юних шанувальників музики. Натхненні чудовим виконанням вони нагородили своїх талановитих гостей вдячними, щедрими оплесками.

В університеті переконані, що ця змістовна зустріч із музикантами й подарована ними естетична насолода надовго запам'ятаються усім слухачам. Саме тому гостей запросили стати постійними учасниками творчих зустрічей зі студентами університету. А от на згадку про перший дружній візит їм подарували книги про ДНУ, де вони зможуть прочитати про молодь, культуру, духовність – усе, чим живе сьогодні університет.

**Інформаційно-аналітичне агентство
ДНУ ім. О.Гончара
www.dnu.dp.ua**

Студент ДНУ ім. О.Гончара Андрій Говоров

4-разовий чемпіон Європи з плавання

Студент V курсу факультету суспільних наук і міжнародних відносин Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара Андрій Говоров здобув золоту і срібну медалі XXXIII Чемпіонату Європи з водних видів спорту (плавання, синхронне плавання, стрибки у воду), що проходив у Лондоні (Великобританія) з 9 по 22 травня.

Четверте у своїй кар'єрі звання чемпіона Європи Андрій Говоров завоював на своїй коронній дистанції – 50 метрів батерфляем. Зокрема, з показником у 22,92 секунди, лідер української збірної випередив п'ятикратного олімпійського призера 30-річного угорця Ласло Чеха (0,39 секунди відставання) і британця Бенджаміна Прауда з Великобританії (0,42 секунди). До речі, напередодні, в півфінальному запливі,

Андрій Говоров, якого в світі плавання називають Українською Ракетою, встановив новий рекорд чемпіонатів Європи – 22,73 секунди. В останній день змагань у фінальному запливі на 50 метрів вільним стилем наш спортсмен посів друге місце, пропливши дистанцію за 21,79 секунди. У суперечці за "золото" українець на 0,06 секунди поступився французу Флорану Маноду. Як розповів у інтерв'ю сам Андрій, нині він знаходиться в своїй найкращій формі. «Так, це крок до Ріо: на Олімпійських іграх у Бразилії попливу тільки 50 метрів батерфляем, тому зараз багато працюю над спринтом», – прокоментував перемоги 24-літній спортсмен. Зазначимо, що українець А.Говоров вже є дворазовим чемпіоном Перших юнацьких Олімпійських ігор у Сінгапурі 2010 року, а в 2012 році в складі дорослої збірної команди України він брав участь у фінальних змаганнях Олімпійських ігор у Лондоні.

За матеріалами електронних ЗМІ
Фото: sportonline.ua; Reuters
www.dnu.dp.ua

ДЖАМАЛА ТРИУМФАЛЬНО ПЕРЕМОГЛА У "ЄВРОБАЧЕННІ 2016"

Українська співачка Джамала своїм проникливим виступом та піснею "1944" підкорила публіку "Євробачення 2016". Зірка стала переможницею цьогогорічного конкурсу та зробила нашу державу господинею наступного. В сумі артистка отримала балів: 534 бали - від журі, за новими правилами та - внаслідок голосування глядачів з країн-учасниць. Таким чином, Джа стала другою співачкою, яка принесла Україні перемогу у «Євробаченні»: дебютувала у цій ролі у 2004-му році запальна Руслана зі своїми «Дикими танцями». До останнього букмекери пророкували перемогу представнику Росії Сергію Лазареву, а Джамала була на третьому місці, згідно із їхніми даними.

«Роздуми»

ДОЛЯ УКРАЇНИ І МАРТИРОЛОГІЯ НАДІЇ САВЧЕНКО В РОСІЙСЬКІЙ ФЕДЕРАЦІЇ

Від редакції. Цей допис був наданий редакції в той час коли Надія Савченко була в російській в'язниці. Але, на жаль, багато з того що у ньому викладено залишається актуальним і зараз. І найбільше це анти людська, ант законна, українофобна та тоталітарна сутність путінської Росії.

„Російський народ – глибоко нещасливий народ, але й глибоко, грубий, і, головне – брехливий дикун.” (Іван Банін, Воспоімінання, Париж, 1952 р. стр.182). „Мені здається, що найяскравішою рисою московської національної вдачі є саме жорстокість, як гумор - англійський. Найцікавішою рисою московської жорстокості є її диявольська вигадливість, її, я сказав би, естетична вишуканість. Говорю тут не про жорстокість, яка виявляється інколи, як вибух хворої або зіпсутої душі... Тут говорю про масову психологію, про народну душу, про масову жорстокість.” (Максим Горькій-Пешков, 1923 р.)

Справді масова жорстокість, мартирологія і мучеництво надзвичайно притаманні більшості цього народу. Хоч ці негативні прикмети знані з сивої давнини, вони в яскравий спосіб виявляються в наш час. В сивій давнині багато мучеників померло за віру, зрештою мученицькою смертю помер Ісус Христос. Чимало героїв визвольних змагань терпіло муки, а чимало їх загинули мученицькою смертю за справедливість в зв'язку з переслідуваннями їх тоталітарними, зокрема фашистським, радянським і сучасним російсько-путінським режимом. Щоб збагнути весь жах катування сучасної героїні Надії Савченко, треба знати саму природу цього явища, що закорінене в традиціях московської імперії. Як не страшно щодня слухати, дивитися і читати із засобів масового переказу про дикунські методи скоєні злочинним режимом Путіна над Україною та невинно ув'язненою українкою Надією Савченко. Путінські злочинні загопи заливають вже два роки невинною кров'ю величезні простори української землі. На даний момент загинуло біля десяти тисяч невинних людей різного віку. При тому російські наїзники разом з тим, що нищать людське життя, руйнують культурні загальнонародні цінності, запроваджують систему тортур та антилюдські поєвіряння, все що їм вдається крадуть і вивозять в Росію Все це ворожі наїзники чинять заради захоплення нашої території і приєднання її до путінської імперії. Те горе, яке переживають під сучасну пору українці незабаром переживатимуть інші народи, бо фашизм як в пору його не зупинити, він зміцнюється і поширює свої загарбницькі апетити. Виявляючи свою дику претензію на панування над світом. Все що зараз діється з

нашим народом, вдаряє в засади міжнародної моралі і руйнує підставові поняття загальнолюдської справедливості. Сучасна російська диверсія не лише породжує хаос і депресію своїми ворожими діями, але боляче коли гвалтом брехнею вона знищує і притуплює духовну цінність підбитих народів. Путінська Росія „сильна” тому, що міжнародна реакція проти її дій не є до кінця об'єднаною і рішучою. Сучасний російський катаклізм немов та гангрена пошириться і в наслідках допровадить до всесвітньої катастрофи. Щоб запобігти народодобивстві й катастрофі зі сторони путінського "людоджерства", конче треба пізнати головне гасло московита: "сила єсть - ума не надо", треба ці тексти ппригадувати, бо вони базуються на документальних джерелах. Для москвита поняття справедливості, мораль це пусті слова, які не співпадають з їхньою хворобливою зверхністю по відношенню до інших народів. Весь світ преса і радіо та телебачення не перестають писати і говорити, що невинно Росія поневолює інші народи, про її відкриту злочинну агресивну війну в Україні. На все те Путінська Росія своєю фальшивою пропагандою, вигаданими нісенітницями голосить зовсім протилежне.

В тому їм допомагає їхня російська церква разом з патріархом Кирилом, яка молиться за голову Путіна, це найстрашніший злочин від первопочатків світа. Ще у четвертому столітті до народження Христа славний грецький філософ Платон поділив людей на три суспільні верстви; на Золоті душі, на Срібні душі, на Бронзові душі, за ним можна б додати, що існують ще і ненависні душі. Грецький історик Геродот (484–425 до Р. Х.) пише, що на

північ від Скитської держави (с. т. на просторі теперішньої Московщини живуть дикі племена, які не узнають жодних законів. Історик їх відносить до людоджерів, які живляться людським м'ясом, невже ж гени з тих давніх племен в наш час породжують стільки горя і зла. Одже в світлі вище зазначеного тяжить на загально-світовій громадськості обов'язок перевиховання тих, які своїми діями не вкладаються в прийняті норми цивілізації. На мою думку прийшла найвища пора прикликати москвитинів підкоритися до загально людського прийнятого ладу. Минула епоха дикості Гітлера і Сталіна, мусить минути безповоротно. Досить згадати визначного британського народознавця Геролда Лемба, який був у московщині і обширно досліджував москвитинів біля треста літ тому і написав велику монументальну працю під назвою „Похід Московії”, в якій знаменито описав дику вдачу москалів. Та навіть російський історик Н. Кармазін пише; „Московщина стала великою потугою в першому значенні ярма”. Можливо для нього є імовірно ближча теорія Мальтуса, щодо винищення народів. Аналізуючи варварські його методи особливо до українців, складається враження, що цей провідник РФ з гуманізмом немає нічого спільного. Важко осмислювати такі факти. Навіть всяка звірина є обмежена інстинктом від сваволі вбивства. Вона посідає стримуючий інстинкт і не вбиває заради самого вбивства. Грізні звіри вбивають іншу тварину задля поживи, або в момент самооборони. Виходить, що такого стримуючого інстинкту у Путіна немає, він вбиває чужих і своїх не відчуваючи жодного почуття ганьби і жалю. За його вказівкою було збито над Донбасом малайзійського літака Boeing рейсу МН-17 в якому у катастрофі загинуло 298 осіб громадяни 10 країн - Австралії, Бельгії, Канади, Німеччини, Індонезії, Малайзії, Нідерландів, Нової Зеландії, Філіппін і Великобританії. В історії людства московська імперія, а в тому путінська зокрема здобула собі найбільш сумнівну славу найбільшої народобійні у світі. І тут насувається сучасна катастрофічна історія для людства, яка є пов'язана з викликаною агресивною війною Росії- проти України, - тому два роки назад. Починаючи захопленням і анексією Криму, війною на сході України та підступним ув'язненням Надії Савченко – льотчиці Збройних сил України- Кремль продовжує свої дальші злочинні дії на інших континентах. Московські агенти дослідили високу оборонно-здатність Надії Савченко і ці дані передали до штабу в Москву.

Головний сучасний терорист В. Путін, який під сучасну пору являється президентом РФ наказав негайно схопити Надію і перевезти її на терен РФ. Ці ж спецслужби виконали завдання і у 2014 р. підступно схопили Н. Савченко, наклали мішок на голову і силою доставили їй через кордон до російської в'язниці. В результаті дворічних неімовірних терористичних слідств, вигаданих оскаржень не вдалося катам зламати духа національно свідомої українки. 22 березня цього року відбувся в Донецьку Ростовської області РФ ценічний процес, за яким визнано Надію Савченко винною за всіма пунктами звинувачення російської прокуратури і засудив її до 22 років ув'язнення в колонії загального режиму за "убивство" і "замах на вбивство" і штрафу у 30 тисяч рублів за нібито незаконний перетин кордону. Безглузде брехливість, весь світ знає, що Надія Була

силою викрадена з України і в наручниках в мішку перевезена в РФ..Фалшиве судилище РФ є ще додатковим доказом фалшу і звірства путінської імперії. Незважаючи на тортури і жахливі умови ув'язненої, вона знаходила в собі стільки сил, щоб заперечити фалшивим і цинічним оскарженням. Хто мав змогу спостерігати за тим театральним видовищем так званого судилища, цей з великим співчуттями дивився на Надю Савченко, яка немов цей птах замкнений в залізній клітці б'ється крилами, бо хоче вийти на волю. Її вид в цій тюремній клітці, зараз стоїть перед моїми очима і нагадує мені сцену з Франкової поеми „Мойсей”, яка являється безсмертною сценою правди. Ніхто до цього часу не збагнув цієї символічної зустрічі пророка в сяйві якого розгорається хирівський вогонь. Це вирішальний вогонь Надії Савченко, якого погасити не зможе жодна сила. Це „святий огонь” гарячого бажання закликає всіх нас до зусиль, до праці над собою, до збагачення нашого духа, щоб в потребі почути голос Божий і на нього відповісти, за Франком „я готовий о пане”. Надя пророчим духом звертається до цілого світу, до братів українців єднатися в боротьбі з лютим ворогом за правду. Надя з новою силою і з новим натхненням під час, цього театрального судилища і оголошення їй вироку 23 березня 2016 р. допроваджена до крайньої ступеня (терором і голодомором) заспівала пісню "Більше судить не будете, самі по тюрмах підете".

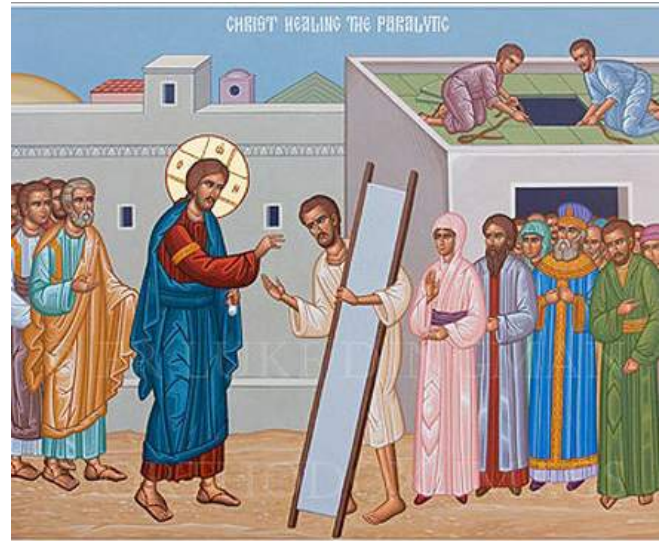

А сама немов той легендарний чар-птах з українських степів, зморена але нескорена, за своєю природою красива і вродлива жінка, спрагла простору і волі, замкнута в клітці з на грудях з емблемою тризубом на сорочці, полегшуючи собі духовні терпіння на цьому фарисейському судилищі, заспівала другу пісню з революційним текстом на музику народної пісні "Торіла сосна, палала". На все це зневажливе видовище світ повинен належно зреагувати і зареагував, на цей псевдосуд, який знущується над льотчицею, депутатом ВР України і депутатом ПАРЄ. На завершення хочу підкреслити, що Надія Савченко так під час ув'язнення виявляла неперевершено стійкість, мужність і найвищу національну свідомість та неперевершену гідність української жінки, навіть її мама і рідна сестра заслуговують на подив за свою високо гідну людську поставу. Багаторазово в неволі Надія Савченко рішуче виступала проти глузу і зневаги нашого народу, а також захищаючи демократичні права людей. Не допускала загибжуванню нашої історії і нації, її називали Бандерівкою, на її обличчі помітна була патріотична гордість. Словом, Надія Савченко це людина високої честі, могутності, справедливості та незламності духу і віри. Всіх слів замало і недостатньо їх, щоб можна було охарактеризувати таку визначну постать, яка всю свою енергію та і саме життя повністю призначила на вівтар служінню своїй нації і державі.

Ярослав Стех (Торонто, Канада)

Ісус нас звільняє

Ми вже провели кілька бесід про служіння Ісуса Христа, спираючись на Євангелію від Марка. Розглядаючи далі Ісусове служіння, описане в Євангелії від Марка, ми дійшли до 5-го розділу. Євангелист Марко описує як в Гадаринській землі, це по другий бік Галілейського моря, Ісуса зустрів одержимий нечистим духом чоловік: «І на другий бік моря вони прибули, до землі Гадаринської. І як вийшов Він із човна, то зараз Його перестрів чоловік із могильних печер, що мав духа нечистого. Він мешкання мав у гробах, і ніхто й ланцюгами не міг зв'язати його». А чи одержимий нечистим духом і психічно хворий – це те саме? Прихильники матеріалізму, які не визнають Бога, не вірять в існування духовного світу, в існування диявола і нечистих духів, не вірять, що людина може бути одержима нечистим духом. Віруючі лікарі, які працюють в сфері психології та психіатрії, пояснюють, що людина може бути психічно хворою від неправильного функціонування мозку, тобто у зв'язку з порушеннями обміну хімічних речовин мозку, і так людину лікують з уживанням ліків. Але коли ліки не діють, то причину слід шукати в іншій сфері. Тобто в духовній. Ми віримо в Євангелію, знаючи, що це є Слово Боже. Крім того, події, описані в ній, є історично вірними. А Слово Боже учить, що людина є триединою, тобто складається з трьох компонентів – духа, душі і тіла. І тільки людина має усвідомлення про свого Творця через духа. Тому тільки людину Бог закликає до навернення, яке відбувається, як звершується при допомозі Святого Духа, тому й називається духовним народженням. Людина тільки духом може спілкуватися з Богом. Але буває, як у цьому випадку, що його описує євангелист Марко, що душа цього нещасного чоловіка була опанована нечистим духом. В Христовій Церкві є різні дари Святого Духа. Є дар розпізнавання духів, і хто має такого дара, такому не наука, а Бог показує причину хвороби – чи це одержимий, чи хворий не через одержимість. Чи може нечистий дух опанувати віруючу, спасенну людину? Слово Боже учить, що ні. Написано в Другому посланні апостола Павла до коринтян (6:16): «Бо коли ви храм Бога Живого, як і сказав Бог: «Вселюся в них, і ходитиму в них, і буду їхнім Богом, а вони будуть Моїм народом». Не може з одного джерела витікати солодка і гірка вода. Марко описує, що одержимий мав надзвичайну силу і люди жодним способом не могли його стримати чи якимось йому допомогти. Нещасний не мав одягу, жив у гробах та в горах, і демон гнав його по пустелі, і кричав він, і бився об каміння. Чи ви зауважили, як ворог трактує своїх вже ніби людей? Він їх розділяє з родиною, відокремлює від нормального суспільного життя. Така людина не визнає норм моралі та поведінки, скидає одяг, поводить галасливо і небезпечно.

Чи не спостерігається така тенденція у поведінці частини сучасної молоді, коли молоді люди не визнають авторитету батьків і суспільства, втікають з дому, вживають наркотики, п'ячаться, ведуть аморальне життя і врешті гинуть? Чи таку поведінку викликає нечистий дух? Цікаво, що, побачивши Ісуса, одержимий прибіг до Нього і вклонився Йому. Можливо, демон змусив нещасного до такої дії, бо знав переважачу силу Ісуса. Отже, вживаючи одержимого, демон дуже просив, щоб Ісус не вислав їх (бо були у нещасному легіони духів) з тієї землі. Писання стверджує, що демони бояться Божого суду. В Капернаумі, коли Ісус виганяв демонів, то демон сказав: «Що Тобі до нас, Ісусе Назаряніне? Ти прийшов погубити нас. Я знаю Тебе, хто Ти - Божий Святий» (Марка 1-24). Ісус же сказав йому: «Вийди, душе нечистий, з людини!» Чому демони просили в Ісуса дозволу перейти в тіла свиней? Мабуть, щоб залишитися на тій території, але вони не усвідомлювали, який буде наслідок такого прохання, бо усі свині оскаженіли і кинулися з кручі до моря та й загинули. Ісус хотів очистити від злих духів не лише того чоловіка, а й усю навколишню землю. Ось подивіться, як демон мучить своїх ще при земному житті. Роздягає, б'є об каміння, відриває від сім'ї і надає для опору людям надзвичайну фізичну силу, щоб пізніше знищити зовсім. А Ісус Христос зовсім не так ставиться до тих, хто до Нього приходить, Марко і євангелист Лука пишуть про це. Пастухи, побачивши, як потопилися оскаженілі свині, самі повтікали й пішли сповіщати про це по містах і селах. Пише Лука: «І повиходили люди дивитися, що сталося, прийшли вони до Ісуса, і знайшли того чоловіка, що з нього демони вийшли, одягненого і при розумі, в ногах Ісуса і злякалися» (Лк. 8:35). Яка різка зміна сталася з людиною у їхньому селі! Щойно він був скаженим, а тепер сидить біля Ісуса, одягнений і при розумі. І як відреагували люди на таку новину?

Написано, що люди злякалися. Коли людина приходиться до Христа і Христос перемінює поведінку такої людини з незвичайної, хворобливої на звичайну, то чому це лякає інших людей? Пригадаймо лист жінки з Донецької області. Вона писала про нестерпне життя у їхньому домі. Та родина якось була пов'язана з воєнними подіями. Господар дому часто напивався, бешкетував. Панували лайка, бійка. На наш заклик прийняти Христа, бо Христос змінює поведінку і життя, ця жінка написала: «Прийняти Христа, до Якого ви закликаєте, це значить посадити себе в тюрму» Від такого каторжного життя у яку ще тюрму можна посадити цю родину? Христос перемінює життя і така переміна починається з розуму. Тепер недавній одержимий сидить біля ніг Ісуса, одягнений і при розумі, а цього люди чомусь бояться..

Апостол Павло каже, що такі люди обдурені дияволом, мають перевернутий розум, «вважають себе мудрими, а зробилися нерозумними, з нікчемними думками своїми, і зледащіло нерозумне серце їхнє» (Рим. 1:25). Люди тієї місцевості, побачивши, що сталося, а особливо, що їхні свині загинули, просили Ісуса піти з їхніх околиць. Для тих людей більшу цінність мали свині, а не людське життя. Зцілений від демонів просив у Ісуса дозволу бути з Ним, але Ісус йому не дозволив і сказав: «Йди до дому свого, до твоїх, і розкажи їм, що Господь зробив тобі, і як Він помилював тебе». І пішов він та почав проповідувати в Десятимісті, що зробив йому Ісус і всі дивувались (19-20 в.). Цей чоловік став свідком Христової сили для поганських народів, поміж греками, які жили на східній стороні Галилейського моря. А що це за Гадаринська земля? І що таке Десятимісто, у якому проповідував зцілений? Гадаринська земля має назву від міста Гадара. Точно визначити назву цього міста не вдається, але найбільш вірогідно, що воно походить від слова "Гадар", що означає "велич". Земля ця була поганська – занецищена духом насильства і користолюбства, пожадливістю та зажерливістю, ідолослуженням. А Десятимісто або Декаполіс грецькою мовою, це союз десяти міст за Йорданом, які були вилучені з єврейської території, огречені. Далі євангелист Марко описує, як Ісус звільняв від болів. Одна жінка 12 років хворіла кровотечею і багато витерпіла, і все витратила на лікарів, і ніякого полегшення не одержала, а ще більше їй погіршало. Хворіючи такою хворобою, не тільки вона терпіла болі, але й згідно закону того часу вважалася нечистою. До кого вона доторкалася, або хто до неї доторкався, вважався нечистим і повинен був проходити процес очищення. Не маючи жодної надії на одужання, вона почула про Ісуса, Який зціляє хворих людей. Отож вона вирішила, що коли б вона бодай доторкнулася Христової одежі, то стала б здоровою. Згідно Закону вона не мала права доторкатися, але її потреба, яку не могли задовольнити люди, спрямувала її до іншого міста, до Ісуса, бо вона повірила, що Ісус має таку силу й зцілить її. Бачите, навіть часом або навіть най

частіше якась потреба приводить людей до Бога. Перемагаючи заборону Закону, долаючи щільний натовп людей, вона таки дісталася до Ісуса і торкнулася Його одягу. Ісус Христос відчув, що від Нього відходить частка сили, то запитав, хто це Його торкнувся (5:33-34): «І жінка злякалася та затрусилася, бо знала, що сталося їй. І вона підійшла, і впала ницьма перед Ним, і всю свою правду Йому розповіла. А Він їй сказав: «Твоя віра, о дочко, спасла тебе, іди з миром і здоровою будь від твоєї недуги». Чому ж ця жінка злякалася, адже вона відчула оздоровлюючу силу? Вона знала, що їй, нечистій, не можна доторкатися до когось, особливо ж до святого. Ісус же із співчуттям сказав до жінки: «Дочко, віра твоя спасла тебе!» Це означало, що вона вже не була нечистою, вона знову належала до громади і могла вільно йти до синагоги і вклонятися Богові. Ісус також підкреслив роль віри у цьому зціленні. Чого це зцілення учить нас, християн, сьогодні. Чи у випадках наших потреб ми теж маємо йти до Ісуса? Ісус Христос сьогодні не присутній на землі, як Син Людський, не присутній в тілі, як це було тоді, але Він присутній Духом Святим в кожному місці і в кожному часі. Він дав нам обітницю, кажучи: «І все, чого ви проситимете в молитві з вірою, - одержите!» (Мар. 21:22). В Євангелії від Матвія також записано: «Бо кожен, хто просить, одержує, і хто шукає, знаходить, і хто стукає, тому відчиняють». Які потреби не були б у вас, фізичні, духовні, емоційні, фінансові, зверніться до Бога в ім'я Ісуса Христа, але з вірою, і Він дасть вам відповідь у відповідному часі. Не забудьте подякувати Богові за вислухані молитви. Амінь.

Для того, щоб поповнити знання Біблії, почути відповіді з питання людей про різні проблеми повсякденного життя, слухайте християнську радіо програму «Відвертість», яка виходить в ефір з Києва, щонеділі о 19:40, на першій програмі Українського радіо

«З майбутньої книги журналу «Бористен»

«Українські воїни Добра і Правди» Немає нічого страшнішого за війну!

Немає нічого страшнішого за війну! В дитинстві, надивившись фільмів про Другу світову, я часто прокидалася з криками від жаху, у яких ховалась, тікала від фашистів. Досі пам'ятаю ті відчуття... Але вранці, коли кошмари розчинялись у сонячних променях, переконувалась, що боятися нічого, що війна залишилась далеко в минулому. Прошли роки – і ось знову війна. Можливо, не всі це відчують. На щастя, Хмельниччина далеко від бойових дій. Люди живуть спокійно, смачно їдять, солодко сплять, святкують дні народження, гуляють весілля... Деякі навіть не дивляться новин, аби не хвилюватися. Але як не ховайся, скільки не роби вигляд, ніби все нормально, – війна увійшла в наш дім. Вона вже не тільки на телеекранах, в інтернет-повідомленнях – війна давно розпочала свій кривавий відлік: Дунаєвеччина ховає синів-героїв. Плачуть матері, сивіють батьки, небайдужі збирають гроші на допомогу українській армії, діти пишуть листи воїнам, у школах проводять уроки мужності, ярмарки і флешмоби – і все це ВІЙНА. І навіть зараз, коли триває так зване перемир'я, ми розуміємо, що рано радіти, і не перестаємо хвилюватися за наших синів, які там, на лінії вогню, ризикують життям заради нас. Хлопчики, що невідомо коли подорослішали. Діти, які раптово стали воїнами. Я хочу розповісти про двох із них. Максим Заводний із Кривчика – мій сусід. Працьовитий, скромний хлопчина, матусин помічник. Пам'ятаю, як він, ще трирічне хлоп'ятко, сам гнав корову до річки напувати і сердився, що мама йде назирці – хотів бути самостійним. І коли він виріс, маленький господар? Зараз Максиму 23, але ніхто не пригадає жодного його поганого вчинку. 24-річний Сергій Побережний із Яцьковець – мій учень. Непосидючий і допитливий, талановитий та неслухняний, зірвіголова, за яким, як кажуть, золоті верби ростуть. Завжди на все мав власну думку, писав байки і вірші, надзвичайно ранимий і чутливий до несправедливості – таким був у школі. Потім вивчився на машиніста потяга, але працювати за фахом не довелось. Обидва були призвані 10 квітня 2014 року. Разом приїхали до Володимира-Волинського на підготовку. Тиждень були на стрільбищі, готували техніку. Потім місяць сиділи на полігоні в Рівному. Ніхто їх нічого не вчив. Командири, мабуть, так само, як і солдати, не вірили, що потрібно буде застосовувати зброю, казали: «Посидимо тут до виборів – і додому!» Але не так сталося, як гадалося. 8 травня їх військовою колоною відправили на схід, навіть не

повідомивши, куди вони їдуть і навіщо, тільки видали автомати. Вже на місці хлопці отримали гранати і додатковий боєкомплект. Чи були вони готові воювати? А ви як думаєте? Діти, які бачили війну лише в кіно... 22 травня під Волновахою їх бригада була розбита проросійськими бойовиками, для необстріляних хлопців той ранок був по-справжньому пекельним. Кров, жах, смерть... Вони і зараз не хочуть про те говорити. Я розумію. Що скажеш? Що ніхто не давав наказу стріляти на ураження, зате вони самі були мішенями для снайперів? Що вороги гатили з мінометів, кулеметів, протитанкових гранатометів, а вони... Того дня загинув Володя Овчарук, молодший лейтенант, командир взводу, який спав із Сергієм в одному наметі... Лише після загибелі 18-трьох військових «наверху» зрозуміли, що солдатів потрібно навчати. Тоді залишки розбитої бригади відправили до Миколаєва на додаткову підготовку. А вже за два тижні – у Луганську область.

На фото: Максим Заводний

Перед тим Максиму дали відпустку на десять днів: на 1 червня була призначена дата весілля. «Медовий місяць» молодята провели окремо: Максим на війні, а молода дружина – у сльозах і очікуванні коротких розмов із коханим...

Після мирного Миколаєва хлопці опинись у справжньому пеклі. Варварівка, Рубіжне, Лисичанськ, Кременна, Оріхове – ці населені пункти ми знаємо з телевізійного щоденника бойових дій. Потім була Донецька область – ще гірше. Під Комунарівкою їх вперше з-за кордону обстріляв російський «Ураган». І нарешті – Дзеркальне під Іловайськом. Зараз ми знаємо, який жах там відбувався. Але хлопці телефонували додому і заспокоювали рідних. Мені ж Сергійко писав у «ВК»: «Все добре, дякую, нічого не потрібно, все необхідне є». І переконував: «Нічого, скоро все закінчиться, операція АТО перейшла в завершальну фазу». Я ж все одно плакала, уявляючи, як вони живуть під обстрілами, а він заспокоював: «Все нормально! Страху вже немає, всі звикли до постійної небезпеки». Чи ми колись зможемо віддячити цим хлопцям? Сумніваюсь...

На фото: Сергій Побережний

Максимові пощастило: з-під Іловайська він поїхав у відпустку, а Сергієві довелося пережити весь жах оточення. Але він про те не розповідає...

25 травня під час мінометного обстрілу Сергія контузило, тому він погано пам'ятає, як вибиралися з кільця. Два дні хлопці несли його, потім він сам йшов. Його розповідь страшніша за голлівудське кіно, адже розумієш: на паузу не натиснеш і на початок не перемотаєш... Як йшли вони полями, дерлися крізь колючі соняшники... Спали на мокрій землі й пили воду з калюж... Як сиділи півдня біля дороги, не

знаючи, де наші, а де вороги... Як обмінювали полонених... Як віддали пораниених нашим, що проїжджали дорогою, а самі відшукали машину, проїхали кілометрів тридцять, вона закипіла, а води ніде взяти... Потім якийсь дядько на бусі підвіз їх до 93-ої бригади, там вони пересіли на «Урали» і, від'їхавши трохи, бачили, як їхніх товаришів накрило «Градами»...

Можна сказати, що ці хлопці народилися в сорочках. З оточення їх вийшло тільки 17. Сергій каже, що з його взводу, з 16-ти солдатів, живими залишилося тільки четверо...

Максим був зв'язківцем, Сергій – оператором-навідником на БМП. Їхня бригада була розбита: ні техніки, ні особового складу. Хлопців демобілізували, проте війна для них не закінчилась. Щоночі вони йдуть у бій, кричать і б'ються, кличуть загиблих бойових побратимів, знову і знову переживаючи жахіття...

Вони не люблять розповідати про війну. Коли Максима запрошують до школи на уроки мужності, хлопець відмовляється виступати: «Що я маю дітям розповідати? Як по трупах ходив? Як убивав? Як у мене стріляли?»

Сергій взагалі на подібні заходи не приходить. Мені ж розповів одного разу, що майже кожний воїн тримав біля себе гранату, щоби не потрапити в полон... Я плакала... Це ж зараз ХХІ століття! Як можна воювати?! Що нам зробити, щоби припинити це смертоббивство? Щоби не гинули більше наші чоловіки, діти? Я не маю відповіді. Я не знаю. Розумію одне: поки ми тримаємось одні за одних, підтримуємо, допомагаємо, – ніхто нас не переможе.

**Маргарита Шевернога
с. Кривчик
Дунаєвецького району
Хмельницької області**

«На перехресті думок»

Гетьманат і свобода віросповідання

Україна – повноправний нащадок княжої Русі і це стосується не тільки державної, соціально-політичної чи економічної спадщини, а головню релігійної! Ні для кого вже не є секрет, що однією з головних, а може й головною, причиною всіх негараздів України був і залишається до сьогодні церковний розбрат та поділ, що набули небувалого розмаху і стали страшним гальмом у поступі нашої Батьківщини до кращого майбуття... Вічно ворогуючі між собою язичництво і християнство, православ'я і католицизм, патріархат Київський з Московським, свого роду є відгомном суперечок політичних партій і громадських організацій, які стали вже невід'ємною частиною суспільно-політичного буття України, що ніяк не дійдуть згоди, хто ж головніший і чия релігійна догма є істиною для Української Нації. Але проблема полягає у тому, що більшість українців, до початку новітньої московської агресії, ставились до релігії як такої нейтрально, а то й зовсім байдуже, час від часу відвідуючи церкву чи капище, відзначаючи там календарні свята своєї віри. І лише військова агресія східного сусіда України пробудила колись забуте, а нині таке рідне відчуття наближеності до Бога і релігійних істин. Хоча, релігія, останнім часом, перетворилася у знаряддя політичного тиску і втручання у справи "малих країн" з боку "великих": Польща і Литва, Московія і Білорусь, Сербія і Чоногорія, Іран і Ліван, Китай і В'єтнам, тощо. Цей перелік, на жаль, не є вичерпним і до сьогодні! Особливо ми побачили як релігія ставала одним зі знарядь етнічних чисток та політичних репресій на прикладі Української Держави. Постійна антиукраїнська агітація з боку так званої православної церкви Московського патріархату призвела до релігійного розколу в середині України, що триває вже майже 400 років! Непоправної шкоди національному відродженню Української Нації завдають і так звані, тоталітарні секти, псевдоязичницькі вчення, ісламська навала, тощо... В історії релігія та питання віросповідання завжди були каменем спотикання і ставали поряд із політичним світоглядом на один щабель в дискурсі панування окремого класу, партії чи нації над опонентами. Спочатку різні магичні та анімичні тотеми замінив собою політеїзм з незліченою кількістю божків в пантеоні природного стану речей. Вже за кілька століть політеїзм почав ставати деструктивним і руйнівним, адже епоха величних Єрусалима, Рима і Лхаси вимагала сталого і непорушного розвитку, поступу вперед. Тож виник монотеїзм: юдаїзм, буддизм та християнство, з часом до них приєднався і войовничий іслам. Монотеїстичні релігії, які в Європі та Азії суттєво похитнули позиції політеїзму, що не міг опиратись мечам і шаблям нових релігій, вплинули і на пращурів сучасних українців, давніх русичів, які сповідували язичництво.

З X ст. княжа Русь починає свій християнський шлях, але язичницькі культури не щезають, а йдуть у глибоке підпілля на довгі 1000 років. У добу Середньовіччя та Відродження християнство стає панівною релігією, яку деякі країни та нації в Європі сприймають майже як власну (італійці, іспанці, португальці, французи, греки, німці, поляки, англійці) і прагнуть силою нав'язати іншим (баски, албанці, литовці, фіни, саами, карели). Трохи пізніше, з моменту зникнення в ісламському мороці Османської імперії величної православної Візантії, на її спадок замість України-Русі починає претендувати схована у далеких болотистих лісових хащах ординська Московія, яка прагне стати 3-м Римом і панувати у східнохристиянському світі на противагу католикам з Аппенін. Останні 300 років видозмінене московське православ'я (з домішками ординського варварства та комуністичного шовінізму!) нав'язує українцям свої правила та брехливу істину, аби не дати спинитись на ноги і дозволити відродити українську автокефальну церкву. Окрім цього східний ворог довгий час прагнув посіяти розбрат не тільки серед українців-християн, скільки взагалі серед всіх українців (християн, атеїстів, язичників, тощо), яку б релігію вони не сповідували. Завжди тримати у покорі волелюбних "малоросів-хохлів" було ідеєю фікс усіх московських правителів, так само діяли й інші країни: Англія по відношенню до Шотландії та Ірландії, Сербія по відношенню до Чорногорії та Хорватії, Іспанія і Португалія по відношенню до корінних мешканців Центральної та Південної Америки... Але українці вистояли тоді, і вистоять зараз, адже жодна міліарна потуга, якими б вона мирними релігійними шатами не прикривалась, буде викрита і знищена. Церковний та релігійний розбрат серед українців був інспірований Московією, проте знайшов використання не лише нею, але й Польщею, Німеччиною, Мадярщиною та Румунією у часи тривалих військових окупацій.

Ворогам Української Нації завжди було вигідно посварити православного українця з українцем-язичником, а то й з українцем-католиком, адже у вигазі зажди опинялись сусіди-окупанти. Саме з такою метою більшовики спочатку руйнували храми і розстрілювали священників, аби потім відродити їх в своїй ідеологічній іпостасі. На світанку відродженої української незалежності питання релігії залишається актуальним, бо порушує питання національної єдності та культурної традиції зі збереженням ідентичності Української Нації попри всі спроби її знищити. На сьогодні всі українці, яку б віру чи релігію вони не сповідували, мають усвідомити свою національну єдність і забути про церковні чи догматичні чвари, стати оборонцем своєї нації та Батьківщини. Нині має бути проголошена свобода віросповідання та релігійна терпимість, що є гарантією і запорукою величі та поступу Української Нації! Як відомо, існують загальновідомі теми-табу для розмов в культурному товаристві, одними з яких є політика та релігія, в сучасному світі вони вийшли за власні межі та почали впливати один на одного. Їхня взаємозалежність, чітко вимальовується на всьому історичному шляху людства. Державні діячі, політичні партії окремі індивіди звертаються до загальнолюдської духовної потреби, як до засобу маніпуляції масами. На превеликий жаль, це призводить до руйнації в людині, здатності до пошуку шляху до "свого Бога", чи то пак, віднаходження для себе "рідної віри". Віра є рушійною силою для звершень та тим, що навіть в часи безвиході, дає сили, йти до своєї мети.

Можна довго сперечатися, щодо плюсів та мінусів наявності в людини віри чи зневіреності, але кращими за слова є приклади з життя людей та цілих націй. Прикладом в Україні є релігійний Захід України та в більшій мірі, атеїстичний Схід. В той час коли влада СРСР руйнувала з тріумфальним для себе успіхом нищила віру українців Сходу, на Заході народ захищав своє право на віру, а вона в свою чергу стала "колискою" українських традицій та цінностей. Масштаби важливості наявності Віри в суспільстві, можна відслідкувати порівнявши важливість родинних цінностей Заходу та відірваний від коренів власних родів та української ідентичності загалом, Схід. В мові, традиціях, релігійних обрядах "защитий" дух нації. Релігія, як віра в вище добро, спонукає людину прожити життя в самовдосконаленні, що дає змогу стати ближчим до Бога. Вшановуючи предків, ми тим самим, прививаємо нашим дітям шанувати нас самих. Такі релігії, як Православ'я та Рідновірство (або ж неоязичництво) в своїх святах тісно сплелися з традиціями Української Нації! Тому, Рух за Гетьманат, діючи в інтересах Української Нації проголошує повну свободу віросповідання і совісті, проте засуджує всі релігійні течії, які своїми проповідями ведуть до розколу українського народу або відволікають його від нагальних задач розбудови і захисту Батьківщини. Ми виступаємо за заборону діяльності тих церков, конфесій

і релігійних течій, які отримують грошову та іншу матеріальну допомогу від іноземних держав. Якщо релігійна течія не може існувати в Україні без допомоги ззовні, то вона не є українською, бо не має підтримки українців. Кожна церква, що веде антиукраїнську діяльність має покинути межі українських земель під загрозою переслідування з боку Держави Україна. Настає час змін і нашої остаточної перемоги, тож еднаймося і кріпимо наші лави на шляху до величних звершень і торжества ідей національного відродження і могутності України! Рух за Гетьманат за для побудови новітньої могутньої української традиційної держави Гетьманату сприятиме відродженню власне української національної традиції, пробудженню в народі родової пам'яті, активізації енергетики сотень поколінь предків. За для духовного звільнення та морального очищення Рух за Гетьманат має на меті створити умови для формування єдиної духовної громади – Української Канонічної Автокефальної Церкви, що гармонійно поєднає віру, науку, мистецтво і фізичну досконалість. Ми перетворимо Україну на планетарний духовний центр, що несе народам світло істинних знань, вищий моральний закон, досконалу соціальну організацію і передові технології...

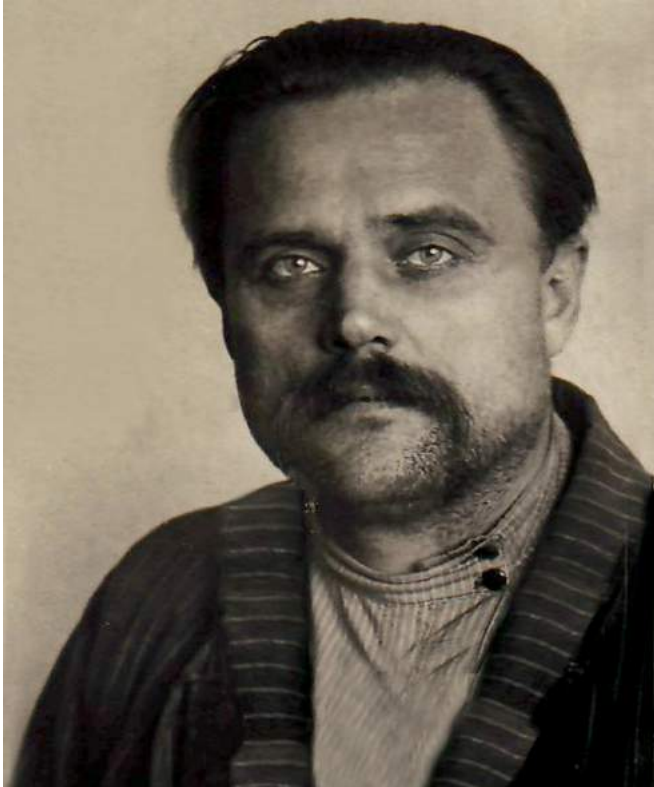
Анастасія КУЗНЕЦОВА
та **Денис КОВАЛЬОВ**

«З історії ріднокраю»

БАБАЙКІВСЬКИЙ ОПІР 1919-1923 РОКІВ

Україна переживає найскладніші роки після здобуття незалежності. Дійшло до того, що тільки жертвність добровольців – авангарду патріотичної частини українців і самовідданість волонтерів врятували Україну від чергової поразки, яких чимало було на стражденному історичному шляху. Незаперечно, що наша Батьківщина вистоїть у боротьбі з російською навалою і системно піде по шляху від «братніх обіймів» до вільного цивілізованого світу. Визначальним на цьому поступі буде наша здатність повернути в наше буденне національну гідність і самоповагу. Для цього треба постійно пам'ятати найкраще із нашого минулого. Незабутній патріот України Євген Сверстюк заповідав нам «шукати свого коріння, аби впевнитись, що живемо, а не пливемо у снах». Системність опору України нашестю російсько-більшовицької навали після перевороту 1917 року у Петрограді талановито відобразили у своїх творах Роман Коваль та Василь Шкляр: «Повернення отаманів Гайдамацького краю» і «Залишенець Чорний Ворон». Вражає глибина їхньої обізнаності щодо подій повстанського руху тих років, хоча до 2015 року архівні документи щодо цих подій були недоступні для вивчення. Рідний брат мого діда Левенця Петра Микитовича (1888-1959рр.) Афанасій, уроженець села Бабайківка Царичанського повіту Катеринославської губернії у 1920-1921 роках був отаманом повстанського загону, який діяв на теренах Полтавщини і Катеринославщини - від Кобиляк до Новомосковська. У 1929 році він був заарештований ГПУ і разом з побратимами-повстанцями пройшов по кримінальній справі Дніпропетровського ОГПУ. Лише після ухвалення (2015р.) закону «Про доступ до архівів репресованих органів комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років» мені вдалося ознайомитися з цією справою (№ 27513). Справа зберігається у Дніпропетровському СБУ і за сукупністю документальних матеріалів не поступається вищезгаданим творам. Документів в цій справі вдосталь для романа-епопеї щодо драматичних подій на теренах нашої України. Децицею справи є «Бабайківський опір», як приклад системності загального повстанського руху в 1919-1923 роках. Село Бабайківка – старовинне козацьке поселення на березі славетної річки Орель (Оріль), яка розмежовувала вільні землі Січового козацтва і Гетьманську Україну. Історично мешканці Бабайківки були одночасно і землеробами і козаками, які на заклик Запорозької Січі завжди готові були боронити свою землю. Свого часу Бабайківка відносилась до Протовчанської і Самарської паланок Запорозької Січі. Навіть в пер-

шій половині 20-го століття офіційно адресами мешканців Бабайківки були не вулиці, а «сотні»: перша, друга..., шоста. Бабайківці, сповнені духом вольності, завжди були патріотами України, а в часи скрути жертвними патріотами. Цей жертвний патріотизм проявився під час російсько-більшовицької навали після 1917 року, особливо з 1919 року. Небажання підкорюватися новим «порядкам» і російсько-більшовицькому насиллю спонукало найбільш активних бабайківців створити повстанський загін подібно вже існуючим: Петраша, Голика, Начиненого, Іванова, Левченка, Брови, Матвієнка,... Кількість подібних повстанських формувань на Катеринославщині у різні часи була від 7 до 12-ти. Советська влада начепила їм ярлик «политбанд петлюровського толка». Особливо пильно влада стежила за керівниками «политбанд» - отаманами. У доповіді таємно-інформаційного відділу при Раді Народних Комісарів УРСР №154 зазначено: «Прошлое всех атаманов очень характерно. Все они бывшие петлюровские офицеры, учителя, очень грамотные, есть даже члены царской охраны, которые, тем не менее, тоже всячески поддерживали идейность за «рідну неньку». Ініціатором і першим отаманом «бабайківців» був в минулому офіцер (поручник) Петро Самарський-Красіль, якому допомагав і був його помічником тесть Кіпріч Давид Іванович (1895р.) – людина з армійським досвідом: служив з 1915 по 1918 рік в армії. Спочатку (1919р.) він знаходив бажуючих і направляв їх до загону, а вже з 1920 року особисто постійно перебував у загоні поруч з отаманом. Чисельність загону постійно збільшувалась: від 40 до 150 - в залежності від обставин. Кіпріч до 1923 року був поруч з побратимами - «залишенцями». Місцева більшовицька влада називала загін Самарського «бандой Самарського-Киприча». Формуванню загону із мешканців Бабайківки сприяли Чернявський Сергій Лаврентьович (1904 - 1930рр.), брат якого Микола був серед повстанців, і Котенко Григорій Григорович (1903р.). Чернявського раніше за всіх засудили на 8 років таборів (Соловки) – інкримінували особисту участь в організації загонів Самарського-Пасічного-Левенця (начебто особисто загітував до вступу в загін сорок мешканців Бабайківки) і навіть налагодження зв'язків із закордоном. Декілька років (1927-1929) він відсидів і вийшов лише у 1929 році. У цьому ж році його знов заарештували. Окрім Кіпріча помічником у Самарського був і прапорщик Пасічний Омелян Петрович (на той час голова районної кооперації). Невдовзі, після загибелі Самарського Пасічний О.П. став отаманом загону. Саме за Пасічного чисельність загону доходила до 150 людей.

На фото: Афанасій Левенець, отаман повстанського загону, що діяв на Катеринославщині і Полтавщині у 1920-1921 роках. Фото 1929 року, після арешту.

Разом з ним у загоні був і двоюрідний брат Пасічного – Пасічний Микола Павлович (1901р.), який перебував у загоні до початку 1922 року – до амністії. Ад'ютантом у Пасічного був односелець, найграмотніший і освічений, з великим життєвим досвідом Дудка Никандр Дем'янович (1884 - 1930рр.). До перевороту у Петрограді він був волосним писарем, служив в армії військовим чиновником. У 1917 році став секретарем Бабайківського волвиконкому. Бабайківці поважали свого односельця. Під час амністії 1922-1923 років община Бабайківки вступилась за нього, і він знов став секретарем волревкому. Потім його звільнили. Займався особистим господарством і знов (1927р.) був затребуваним - став діловодом сільради. Служив на цій посаді аж до арешту у 1929 році. У 1920 році отамана О.П. Пасічного підступно захопили червоні і розстріляли у Катеринославі у 1921 році. Отаманом вибрали Левенця Афанасія Микитовича (1878 – 1930 рр.). Ад'ютантом у нього залишився Дудка. А.М. Левенець прийшов у загін О.П. Пасічного одразу, як той став отаманом (вересень 1920р.). Спочатку його призначили сотенним (45 повстанців), а невдовзі отаман Пасічний зробив його своїм помічником, бо добре знав сотенного ще з 1918-1919 рр., коли той служив у Бабайківській кооперації «Споживач», яка була йому підлегла. А. М. Левенець до цього перебував у загоні отамана Матвієнка разом з братом Касяном, якого червоні розстріляли 1920 року у Новомосковську. Після загибелі брата він вирішив воювати

у загоні своїх односельців-бабайківців. Разом з ним у загін прийшов ще один із його братів – неповнолітній Левенець Семен Микитович (1903р.). Ще один із братів – малолітній Левенець Юхим Микитович, був зв'язковим. Мій дід Петро не пішов до брата-отамана, бо мав трьох малолітніх дітей, але допомагав повстанцям чим міг, за що у 1937 році отримав свою «вісімку» ГУЛАГу по ст.ст.54-10, 54-11 КК УРСР. А.М. Левенець мав багаторічний досвід армійської служби: 4,5 роки у Імператорському Кавалергардському полку в Петербурзі (1908-1913рр.) – молодший унтер-офіцер і рік (1917-1918рр.) – на німецькому фронті у складі 8-го Драгунського кавалерійського полку, де отримав звання прапорщика. Армійський досвід спонукав його на об'єднання з іншими загонами (Брови, Левченка, Матвієнка) для сумісного протистояння червоній навалі. Саме таких об'єднаних зусиль бракувало «отаманщині». Іноді в таких об'єднаних виступах брало участь до 1000 повстанців, наприклад, Новомосковська операція 1920 року. Для повстанців критичним було літо 1921 року. Катеринославщину наводнила Кінна армія Будьонного, яка чисельно перевершувала повстанців. Загони знищувались безжалісно. Повстанці теж не брали полонених. Кров за кров! На теренах Катеринославщини був голод. Харчування для повстанців стало проблемою, а грабувати землеробів вони не були схильні, бо ідейно воювали за самостійну Україну, а не за мету особистого збагачення. Жодного факту грабівництва або жорстокого поводження з населенням з боку повстанців у справі немає і бути цього не могло. В останнє загін перебував у Бабайківці влітку 1921 року. Повстанцями був знищений радянський актив села і міліція. Після цього загін було розсіяно червоними. За яких обставин отаман Левенець Афанасій і його ад'ютант Дудка відійшли від справ – невідомо. Сталося це раніше трагічної для повстанців події: у серпні 1921 року під час наради 62-х провідників повстанських відділів Катеринославщини, яку ініціював координатор повстанського руху Павло Галієв, усіх захопили червоні. Здав провідників якийсь Жидківський. Залишки загону очолив Кіпріч, хоча навкруги вважали, що загін Левенця ще існує. Кіпріч навесні 1922 року приєднався до загону отамана Левченка, доглядав отамана після поранення. Протримався Кіпріч з невеликою кількістю повстанців аж до зими 1923 року, а потім по амністії повернувся у село. Афанасій деякий час нелегально переховувався у братів (Тимофія і Макара) в Катеринославі (1921-1922рр.). Потім працював на шахтах, рудниках і остаточно, разом із жінкою, осів у Макіївці – працював на шахті, де і був у 1929 році заарештований. Більшість повстанських отаманів загинула, деякі нелегально переховувались: на шахтах Донбасу і Криворіжжя. Незначна частина виїхала за кордон. Після амністії 1922-23 років частина повстанців («залишенців

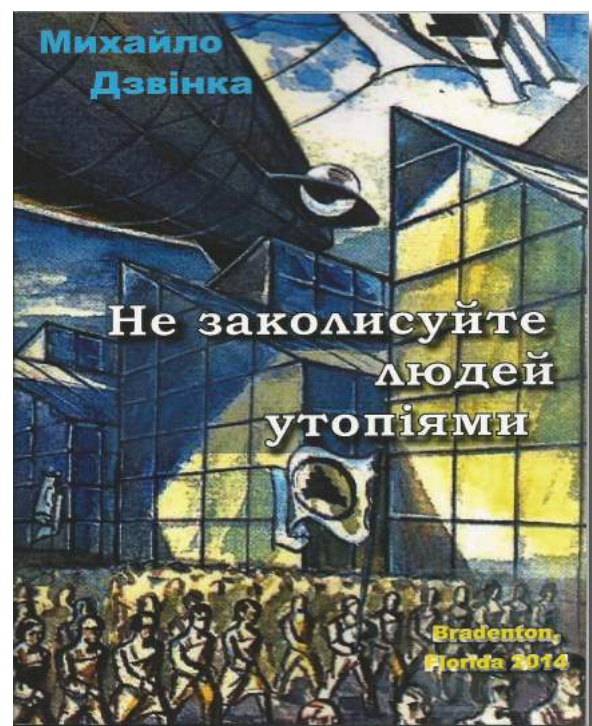
повернулася до своїх осель. Повернулися і бабайківці: Семен Левенець, Микола Пасічний, Никандр Дудка, Давид Кіпріч... Повернулись до своїх осель і повстанці інших сіл Царичанської округи, які були у повстанському загоні Самарського-Пасічного-Левенця (наприклад, Гречин Володимир Боніфатійович (1901р.) з Орлика,...). Рідне село притягувало, манило і отамана Левенця Афанасія. Він навіть мріяв повернутися на малу батьківщину, зайнятись господарством. Не втерпів – потягло до рідного гнізда, приїхав у квітні-травні 1929 року в Бабайківку. Востаннє зібралась вся велика родина, востаннє поспівали разом улюблені пісні. Хтось доніс в ОГПУ про візит отамана. Влада боялась нових проявів непокори, бо вже активізувалась колективізація, вже розправлялись з «куркулями» (Шинкаренки, Василенко, Гавриш...). Через два місяці заарештували отамана і його побратимів з повстанського загону. Заарештували і тих бабайківців, які допомагали повстанцям під час їх активних дій у 1919-1922 роках: С.Л. Чернявського і Г.Г. Котенка. Доля знов звела їх. Тепер вже у Дніпропетровському ДОПРі. Всі пройшли по кримінальній справі № 27513. Слідство тривало рік. Ніхто із повстанців якихось свідчень один проти одного не давали. Ніхто не каювся і не просив помилування. Вирок Колегії ОГПУ від 23 червня 1930 року: на підставі ст.ст 58-2, 58-10 КК УРСР Левенця А.М., Дудку Н.Д., Чернявського С.Л. – розстріляти; Левенця С.М., Пасічного М.П., Котенка Г.Г., Кіпріча Д.І. – вислати на

Соловки («УСЛОН») на 10 років. Вирок було виконано. Більше ніколи Бабайківка не зустріла своїх синів. Назавжди розлучила доля Марфу Михайлівну Геращенко – дружину отамана Афанасія Левенця з красенем чоловіком: кавалергардом, прапорщиком, повстанцем, шахтарем, жертвним патріотом України. Її серце до самої могили зберігало вірність Афанасію. Заповіла вона поховати себе у вінчальному вбранні. До сих пір Україна не оцінює достойно жертвність патріотів-повстанців 1919-1923 років, які мали намір відстояти самостійну Україну, які розуміли: без наміру немає шляху до перемоги! Прикро, що згідно з чинним законодавством ця категорія жертвних борців проти советов не підлягає реабілітації. Трагічна доля цих патріотів, бо історія не подарувала їм достойного загальнонаціонального Провідника, здатного їх об'єднати в єдину переможну силу. Страждає від подібного і сучасна Україна. Очікує на глибоке дослідження справа № 27513, в якій зафіксовані події, котрі автор на свій розсуд називає «Бабайківський опір». На одному з цвинтарів міста Суми, поруч з могилою мого діда Петра Левенця, стоїть символічний надгробок з надписом: «Світла пам'ять безмогилям братам Левенцям – жертвам тоталітарного режиму: Афанасію Микитовичу, Семену Микитовичу, Касяню Микитовичу. Слава жертвним українцям!»

Руслан Карпенко (м. Суми)

Книга видавництва журналу «Бористен» допомагає воювати українським бійцям

Порівняно нещодавно у видавництві журналу «Бористен» побачила світ книга українця з США Михайла Дзвінки «Не заколисуйте людей утопіями». Видання глибокого філософського та світоглядного змісту. Більшість накладу книжки пішла на фронт. Мудре слово американського українця допомагає долати ворога! Справа в тому що на передовій дуже потрібні речі які б відволікали та давали позитив бійцям. Інтернет там не скрізь. І головною відрадою для душі залишається книга. Особливою популярністю вона користується в добровольчих батальйонах. Їх склад, як правило, інтелектуали, люди з великими духовними запитами. Для таких особливо цікаві твори подібні до книги М. Дзвінки: які спонукають до думки, викликають дискусії та обговорення. Як сказав нашому кореспонденту командир одного з підрозділів «Правого сектору» Сергій К. (з метою безпеки рідних хлопці просять їх не фотографувати та не подавати прізвищ) книга «Не заколисуйте людей утопіями» «стала моїм окопним університетом». Ось таку цінну працю Ви підготував українець з США!

Народна казка

Цісареві цапи

Жив собі на світі бідний гуцул, якого називали у селі Кушніриком. Одного дня він полоскав у Черемоші баранячу шкіру. Робив своє діло і наспівував. А в той час їздив горами сам цісар із міністрами. Зачув пісню й підїхав до річки.

– Як живеш, чоловіче? – запитав Кушнірика.
– Добре. Люди їдять, а я тільки смачно оближуюся.

– А що ти тут робиш?

– Та долю товчу, аби мені не дала умерти.

– Скільки маєш зиску від свого ремесла?

– Чотири крейцери.

Цісар якусь хвилину подумав і запитав ще:

– Ти, відай, крутій. І все пропиваєш?

– Якби кожен русин так пропивав, як я, то виздыхали б з голоду всі корчмарі на Буковині.

– Тоді скажи, як витрачаєш гроші?

Гуцул почухав потилицю. Потім відповів:

– Перший крейцер я даю у борг, другим сплачую борг, третій просто кидаю у воду, а четвертий іде на дурних цапів.

Цісар тільки витріщився на Кушнірика, бо не збагнув нічого. Міністри коло нього стригли вухами, як осли. Та вони вдавали, що все зрозуміли, і кривили писки: Кушнірик, мовляв, говорить дурниці.

Цісар був сердитий і спитав Кушнірика:

– А ти можеш, мудрий чоловіче, моїх цапів здоїти?

– Аякже, дуже легко...

– Тоді я їх пришлю із столиці.

– Добре, – погодився Кушнірик.

На другий день цісар покликав до палацу своїх міністрів і сказав:

– Ану, розтлумачте слова того гуцула.

Міністри поблідли, як недопечені калачі, загиналися і

не могли сказати нічого розумного.

Цісар тупнув ногою:

– Даю вам один тиждень, аби дізналися, а ні – то ваші голови покотяться землею!

Зажурилися міністри. Посідали і так раду

радили, що аж чуприни їм змокрили. Не їли, не пили, а радилися. Та з того тільки язика попухли. Нарешті хтось із них прошавкотів:

– їдьмо до гуцула, най він розтлумачить що до чого.

– Браво! – схвалили в один голос.

– Не забудьмо, панове, взяти золотих, – порадив найстарший. – Бо той харцизяка ще може сказати, що суха ложка рот дере, і не стане з нами говорити.

Погодилися. Сіли у бричку і – гайда!

Кушнірик кожух латав і пісню співав. Навіть не глипнув на міністрів, що стали на порозі. Та найстарший ступив уперед, нахилився до нього й сказав:

– Змилуйся, добрий чоловіче. Скажи, як витрачаєш ті чотири крейцери, які заробляєш на овечій шкірі.

– Бр-р-р! Пан – псові брат! – крикнув Кушнірик так сердито, що той аж відскочив.

Другий міністр упав на коліна:

– Благаємо тебе, розкажи, бо цісар нам постанає голови.

– Брешеш, ворон воронові не видовбає ока, – відповів Кушнірик.

Міністри заревіли не своїми голосами:

– Е-е-е!

– Бе-е-е!

– Ме-е-е!

Гуцул розреготався:

– Ади, з моєї хати вже овечу кошару зробили! Ану, загатіть сльози!

Міністри тільки шморгали носами.

– Ми дамо тобі грошей...

– Ге-ге, ваше слово – лише до порога. Я не дам робити себе дурнем. Підете зі мною...

Кушнірик повів їх до найбідніших хат.

– Ану, висипайте на лаву ті гроші, що їх маєте дати!.. – наказував міністрам.

Пани витрушували із своїх кишень золото на лави бідняків.

Коли роздали все до останнього гроша, гуцул натер їм у ніс перцю, а потім сказав:

– Я на одній овечій шкірці маю чотири крейцери, а витрачаю так: перший даю на сина, бо він буде на старість давати мені, другим крейцером годую свого батька, бо він колись годував мене, третій крейцер кидаю у воду – даю доньці на віно, а четвертий іде на цапів – то на вас, панове.

Міністри отетеріли.

– Ідіть собі на зламано голову, дайте мені вже чисту годину! – закричав гуцул.

Міністри драпонули до столиці, як дідьки до пекла.

«Донбас Сьогодні. Рубрика Світлани Талан»

ВІЧНО ЖИВІ ЦІННОСТІ

Травень місяць на Луганщині був насичений подіями. У містах і селах відзначили Всесвітній День вишиванки. У Северодонецьку на площі Перемоги Луганським центром молодіжних ініціатив та соціальних досліджень з управлінням молоді та спорту ОДА був організований флешмоб, коли містяни та гості міста утворили живий ланцюг єдності, тим самим показали єднання українського народу. За підтримки Луганського обласного Ресурсного Центру Розвитку Громад та Проекту ЄС/ПРООН МРГ пройшов день Європи, були відмічені нагородами волонтери. Для дітей, молоді та юнацтва у зеленому масиві міста відкрився мотузковий парк «Fiesta». Двадцять другого травня 147 патрульних поліцейських склали присягу на вірність українському народу, з них 20 учасників бойових дій і 27 дівчат. Луганщина отримала нового Губернатора Гарбуза Ю. Г. і мешканці поки що придивляються до нового керівника. Але, однією з визначних подій був приїзд на Луганщину Героя України, дисидента, полум'яного борця за незалежність України, видатного діяча українського національного руху, лауреата Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка, живої легенди Левка Лук'яненка. Організатором і ініціатором зустрічей, які відбулися у Северодонецьку, Рубіжному та Лисичанську, був протоієрей Анатолій, який зараз служить у Свято-Троїцькому кафедральному соборі УПЦ КП в окупованому Луганську. Я з о. Анатолієм мала честь супроводжувати на всіх зустрічах пана Левка, тож мала змогу прослухати всі його виступи та особисто поспілкуватися. На всіх зустрічах було багато слухачів, люди йшли на них, щоб почути думку Левка Григоровича про сучасний стан у країні, поставити питання. Графік був настільки насичений, що не було змоги дати відповіді на всі питання, численні інтерв'ю ЗМІ часто доводилося давати між зустрічами, хоча пан Левко починав працювати з населенням зранку і закінчував о 21 годині. Всі, хто мав змогу побачити живу легенду країни, відзначили, що Левко Григорович, попри поважний вік, має гарну форму, світлий розум і блиск в очах. Не знаю, як він витримував такий темп, але я приходила ввечері додому геть втомлена і виснажена, хоча лише була у супроводі. «Для того, щоб зрозуміти обставини, в яких ми живемо, треба подивитися їх історію,- зазначив Левко Григорович. – Адже те, що ми робимо сьогодні, воно впливає на завтра, а витікає із вчорашнього. От в якому стані наша нація сьогодні? Для того, щоб зрозуміти, чому вона в такому стані, треба подивитися в якому стані раніш була Україна? Тоді зв'язується час – минуле, сучасне

Спеціально для «Бористену»

і майбутнє...» Пан Левко у своїх виступах весь час робив екскурс у минуле країни, починаючи аж з 13 століття, щоб краще зрозуміти сьогоднішнє. Він розповів про захоплення Києва у 1240 р., про створення українського козацтва, боротьбу українського народу за право жити на своїй рідній землі і мати свою незалежну державу. Пан Левко зазначив, що сталося так, що на розвиток населення Лівобережної України, зокрема й нашої Луганщини, з 18 століття дістала можливість впливати Росія, адже Правобережну Україну Росія захопила у 19 столітті, а західну – у 20-му. Левко Григорович нагадав, у нашого східного сусіда диктатура була завжди. Зокрема, він сказав: «...Коли у 1920-22 рр. Росія роздушила Українську народну республіку, вона встановила у нас диктатуру. У нас не було свободи багатопартійної системи, нам нав'язали колгоспи, нашу мову і культуру також душили і знищували. І в результаті ми вийшли у 1991 році з під влади Москви з дуже низькою національною свідомістю. І другий недолік був, який стосується не тільки України, а всього колишнього Радянського Союзу, це – громадська пасивність. Комуністична партія, яка здійснювала диктатуру над всім населенням Радянського Союзу, вона планово, науково обґрунтовувала, як можна у людей вбити активність і привести до пасивного стану, щоб вони слухняно виконували вказівки партії. Ось цей цілий комплекс так званих виховних заходів, або власне зомбування населення, він дуже вплинув на ті покоління, які жили під комуністичною диктатурою.

Але через те, що між старшими і молодшими є постійний зв'язок – молодші учаться у старших, то переходять і недоліки так само від старших до молодших. Отже, треба долати комплекс національної неповноцінності, бо Україна – це велика давня нація, ми маємо велику і славу історію, адже українці і сходу, і заходу – одного кореня, одного генетичного походження, тому цей генетичний код і походження нас пов'язує в одну націю, але є впливи різні. І чим більше певна частина України була під владою, під окупацією Москви, тим більше зберегла свою мову і культуру». Пан Левко зазначив, що на жаль 25-річний період незалежності не достатньо сприяв активному прозрінню українців і поверненню наших духовних цінностей, зокрема з екранів телевізорів продовжується московська антиукраїнська політика і зомбування населення. «Але українці залишаються українцями навіть тоді, коли вони вже й на російську мову перейшли!» – зазначив пан Левко. – «Адже українство не тільки у мові, українство і в тому, що ти любиш, які страви, як ти одягаєшся, які звичаї у хаті, як хата прибранна і так далі. Тобто, оті етнічні риси українців, навіть тут, навіть зрусифікованих – вони етнічні риси українців. Тому це не є росіяни, це є українці зрусифіковані». Почути такі слова від впливової людини жителям Луганщини, яким часто закидають звинувачення у спілкуванні російською мовою, було дуже важливо. Левко Григорович не оминув тему, яка зараз дуже болюча: яка подальша доля України? Він зазначив, що план Росії щодо повернення України під владу Москви і відновлення великої імперії в межах Радянського Союзу не вдасться, бо Україна захищає свою землю, своє право жити так, як хоче Україна. Пан Левко сказав: «Наші люди відчули свободу, відчули її смак, відчули її цінність, вони полюбили ту свободу, і не захоче тепер українська нація повернутися під владу Москви ні в якому разі, бо кожний розуміє, що Москва сама ніколи не мала свободи... І весь світ, розуміючи нашу національну рішучість боротися за збереження своєї свободи і своєї території, допомагає нам. І ця допомога вона не така раптова, вона не така швидка, вона повільна, але поступово вона все ж таки впливає все більше й більше. Тобто, Захід помаленьку, але тисне санкціями й стискає зашморг на шиї Російської Імперії. Тому, безперечно, що ми живемо в знаменитий час!» На кожній із численних зустрічей Левко Лук'яненко закликав допомагати нашим воїнам на фронті, матеріально та піднімати їх бойовий дух: «Необхідно, щоб наші військові почувалися, що вони є частина нації, а нація про них дбає. Загалом-то, ми маємо унікальне явище і це дуже добре: частина української нації воює, а друга частина їх годує, забезпечує і одягом і взуттям. Для нації в

цілому важливо зберегти свою незалежність». На одній із зустрічей пану Левку поставили питання: «Що робити з тими, хто має український паспорт та громадянство, але вважає, що він росіянин і любить Росію?» Левко Григорович відповів так: «Я знаю, що є така категорія людей, вони внутрішні імперіалісти, вони приїхали в Україну і їм тут все не подобається. Але вони не йдуть кудись з України, вони залишаються. Тобто, це наглеці, які прийшовши в чужий дім, хочуть наводити тут свій порядок. Таких людей треба обмежувати і ставити їх на своє місце, щоб вони зрозуміли, що ми тут є господарі на цій землі. Все таки треба відчувати енергію, волю й готовність відстоювати словом свою правоту, але в нас є й такий спосіб, як кулак. Я знаю дуже добре таку категорію людей, яких словом не переконаєш, але тільки він відчує, що ти маєш добрий міцний кулак, вони ментально змінюються». Левко Лук'яненко провів низку зустрічей з молоддю. Школам, бібліотекам та церквам він подарував свої книги з автографом, молоді порадив вивчати історію України: «Як ви будете знати героїчні подвиги наших предків, ви полюбите цю Україну, бо вона варта того. Господь Бог наділив Україну найкращим класом земної поверхні! Я їздив трохи по світу – нема такої красивої, як наша країна!» Слухачі отримали відповідь про подальшу долю нашої країни.

Левко Григорович сказав так: «...Тепер ми досягаємо того рівня енергії і освіченості, що боремося за незалежність. І цю незалежність тепер ми відстоїмо, і це буде третє тисячоліття, це буде українським тисячоліття, Україна почне відроджуватися після того, коли поверне собі свої землі, а Російська Федерація розвалиться – це важливий історичний процес». Впевнена, що зустріч з живою легендою України надовго залишиться у пам'яті моїх земляків і ми ще не раз будемо згадувати пророчі слова Левка Лук'яненка. Згадуючи усі події травня, не можна пропустити День міста, який був відзначений наприкінці місяця. З дев'ятої ранку до одинадцятої години вечора відбувалися різні святкові заходи, але, як і раніше, українською символікою місто прикрашене не було, зі сцени лунали пісні відомого співака та гурту, але організатори свята не нагадали присутнім, що є Гімн України. Не було також благодійних заходів по збору коштів для бійців, а саме їм повинні завдячувати містяни за спокійне і мирне свято.

Повертаючись до теми життя в окупації, не можу не розповісти про те, що і для мене самої виявилось неочікуваним. З достовірної інформації я дізналася, що у Луганську продовжує роботу Луганський академічний український музично-драматичний театр на Оборонній і багато постанов українською мовою. У репертуарі театру «Сватання на Гончарівці Г. Квітки-Основ'яненка, «Одружуйтесь! Або йдіть до дідька» А. Чехова також українською. Ще до війни відбулася прем'єра - інсценізація Павлюка за віршованим романом Л. Костенко музична драма «Маруся Чурай» і зараз її з репертуару театру не знято. Глядачі могли побачити постанови іноземних авторів також українською мовою: «Кавалер троянд» (білоруський автор О. Курейчик), «Водевіль» (Жан Летраз – французький драматург), «Адель» (Євгеній Таганов – російський драматург). У репертуарі театру є п'єси для дітей, також українською мовою. Нещодавно відбулася прем'єра. За п'єсою Григорія Половинки «Нові фараони» була зроблена постановка, був повний аншлаг, бо народ скучив за українським словом, національним гумором. Театр – синтетичне мистецтво, де є і пісні, і танці, гумор і буфонада, багато динаміки, з вуст акторів звучить жива українська мова, а головне, що луганчани мають змогу відчувати Україну в театрі. При луганській єпархії УПЦ КП, де секретар єпархії отець Анатолій веде службу українською мовою, є з півсотні прихожан. Ядро складають чотири десятки людей, але часто приходять і ті, хто відвідує церкви МП. На території єпархії діє музей козацької слави, який відвідують люди, коли приходять на службу, потім вони приводять туди своїх знайомих. Ініціатором та проєктантом створення музею «Минулу славу він не забуваймо!» вже в окупованому місті став історик, письменник, поет і драматург Григорій

Половинко, технічними роботами займався о. Анатолій. У першому приміщенні музею відтворена українська хата 18 ст., де є і сволок з причепленою до нього дитячою люлькою, де надпис «Мир дому сьому» та вибитий хрест, і розписані піч та коромисла, ночви і старовинні пляшки на полицях. Перед експозицією вишитих рушників з різних кутчків України – слова Т. Шевченка «В своїй хаті своя правда, і сила, і воля». Друга експозиція – козацький побут, де представлені інструменти: коси, серпи, цвяхи для підків, кінські вуздечки, конов'язь, гусині пера для письма та перо дрофи, ін. Увагу відвідувачів привертають записи про те, як відгукувались про козаків запорожців в інших країнах та державах. Є уламки козацьких хрестів з Хортиці та монети часів правління Катерини II. У музеї знаходяться відтворені запорізькі козацькі прапори та шапки, є люльки для паління та люльки-носогрійки, макети пістолів та мушкетів. Містяни активно допомагають збирати експонати. Так наприклад, книгу «Псалми Давида» 18 ст. подарувала прихожанка. До речі, вказано, хто приніс до музею подарункові експонати. Третя експозиція – виставка картин «Ще золотіти нашій булаві», яка нараховує понад сто картин Григорія Половинки. Роботи виконані в основному аквареллю та гуашшю, це і козацька тематика, і шевченкіада, і запорізький український національний побут, і релігійна тематика, є ікони та пейзажі різних кутчків нашої країни. Okремо виділені портрети під тематикою «Імена, що гріють нам душу». Це, зокрема, портрети гетьманів Хмельницького, Орлика, Івана Сірка, також є портрети видатних людей сучасності: Левка Лук'яненка, Б. Бенюка, Івана Низового та Миколи Малахути, який, до речі, до цього часу власними силами і коштами видає літературну україномовну газету. Зараз наша країна переживає нелегкі часи, коли частина українців опинилася по різні боки кордону, але залишаються невмирущі цінності, такі, як рідна земля, рідні люди, мистецтво і рідна мова. І поки є там, на окупованій землі такі люди, як Г. Половинко, М. Малахута, о. Анатолій і багато інших, які свято бережуть українську історію та слово, Україна буде жити!

Українська краса вірності

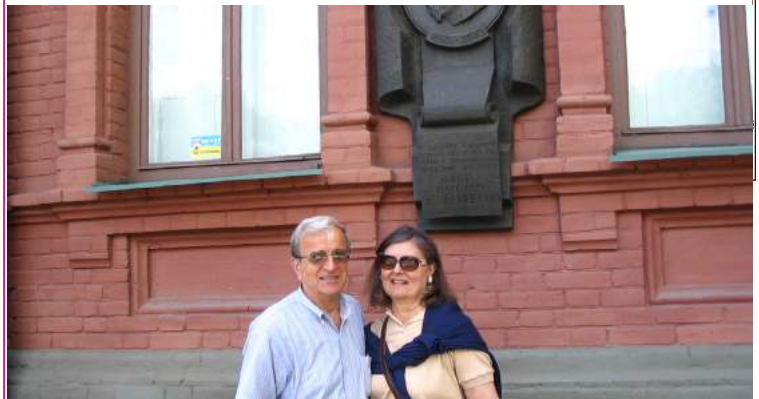
Незабутній Олесь Гончар якось в розмові зі мною як і належить класику сказав крилату фразу: «Ці люди багаті на красу вірності» йшлося про одне подружжя українських інтелігентів, котрі крізь десятиріччя спільного життя пронесли кохання та відданість своїй родині. З часу тієї зустрічі з патріархом нашої культури мені буває так само щастить знатися з такими людьми. І зауважив один цікавий факт – більшість з таких заможних на подружнє щастя родин із західної діаспори. Очевидно, тому є цілком реалістичні пояснення. На чужині більше цінуєш своє, рідне. Якість життя на Заході поки-що набагато краща, аніж в Україні. А значить люди живуть довше і в добрій фізичній формі. А це так само запорука довготривалої родини. Отож, українці які змогли побудувати свою родину «за Олесем Гончарем» - зберігати та примножувати красу вірності.

Фідель Сухоніс

Якщо і є в моєму житті справжні Приятелі, то це Іларіон та Раїса Хейлик з американського штату Нью-Джерсі. Що ціную в цих людях? Оптимізм, завзяття, освіченість, патріотизм і талант магнетизму. Спілкуватися з подружжям Хейлик мати насолоду для душі і серця. Такі вони люди...

Це фото зроблено під час відвідин Віктором та Валентиною Бабанськими Дніпра. Американські українці полишили отчий край зовсім малими дітьми. Але цю шляхетну пару завжди вабить рідна земля. Їх відданість своєму гідна великої поваги

Рунтато Боголюб та рунмама Світання Свириденко сповідники РУНВІРИ – Рідної Української Віри живуть в американському штаті Коннектикут. Та все життя серцем вони з Україною. Не даремно ж навіть свій духовний прихисток шукають в національній Вірі.

Вже не один рік на шпальтах журналу «Бористен» триває конкурс творчої молоді імені Івана та Марусі Гнип із сонячної Каліфорнії. Свою любов до рідної землі подружжя Гнип, котре ось вже як 61 рік разом, демонструє не на словах, а на ділі. Бо така вже вдача цих людей – творити добро.

«З майбутньої книги «Українські воїни Правди і Добра»

Ми хочемо миру!

Ми завжди хотіли миру, злагоди, добра. Але все вийшло навпаки. Коли на території України розпочалися бойові дії, оголосили масовий призов солдатів у АТО. Багатох молодих чоловіків, що ще не встигли відчутти повноту життя, забрали на війну. Вони залишали свої сім'ї. Вони йшли впевнено, але не знали, що на них чекатиме. А чекало на них горе: багато чоловіків загинуло від ворожої кулі, багато дітей залишилося без батьків, а батьки - без синів.

Влітку 2015 року мого батька, Поденка Юрія Володимировича, призвали в АТО. Вдома в нього залишилася дружина та маленька донечка – моя сестричка, яка кожного вечора чекає свого тата з роботи, але він не повертається. Боляче дивитися на маленьку засмучену дівчинку, яка хоче побачити свого батька. Коли вона чує його голос по телефону, вона усміхається та щиро радіє. Кожного дня ми всі дуже хвилюється за нього, адже ніколи не знаєш, що може відбутися. Коли в нього є час, він розповідає цікаві історії. Але нещодавно, коли йому подзвонила мати, тато сказав: «Не телефонуй мені, розпочалися бойові дії», - та поклав слухавку. Потім він нам розповів, що коли розпочинаються бойові дії, командир забирає в них телефони, щоб солдатів не відволікали дзвінки. Того дня все закінчилося добре. Також на фронті є не тільки люди, а і їхні вірні друзі - собаки. Вони супроводжують воїнів протягом усієї служби. Зараз в Артемівську, де знаходиться мій батько, все гаразд. Воїнів там підтримують як морально, так і фізично. Волонтери надають допомогу, яку тільки можуть.

В нас є надія на те, що все припиниться, чоловіки повернуться в свої сім'ї, діти зустрінуться з батьками, а батьки - з дітьми. Зараз влада робить все необхідне, щоб

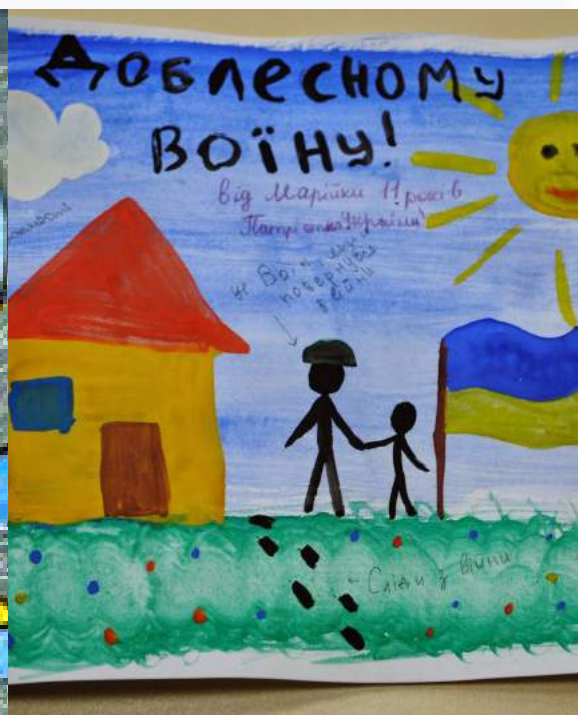
війна закінчилася, але цього замало. Та одне знаю напевно: надія завжди є і буде.

Ми - Українці! А Українці - це сильний та волелюбний народ! Любіть, шануйте, поважайте та кохайте свій рідний край! Ви тут народились, живете і вічно будете жити душею та серцем!

Катерина Поденко, 9-й клас СШ № 123 м. Дніпро

Красиві Українки

Наша нація багата на тих жінок, які красиві і душею, і тілом. У кожному номері «Бористену» - нова історія Красивої Українки!

Джамала - ГОЛОС, ЯКИЙ ПІДКОРИВ ЄВРОПУ

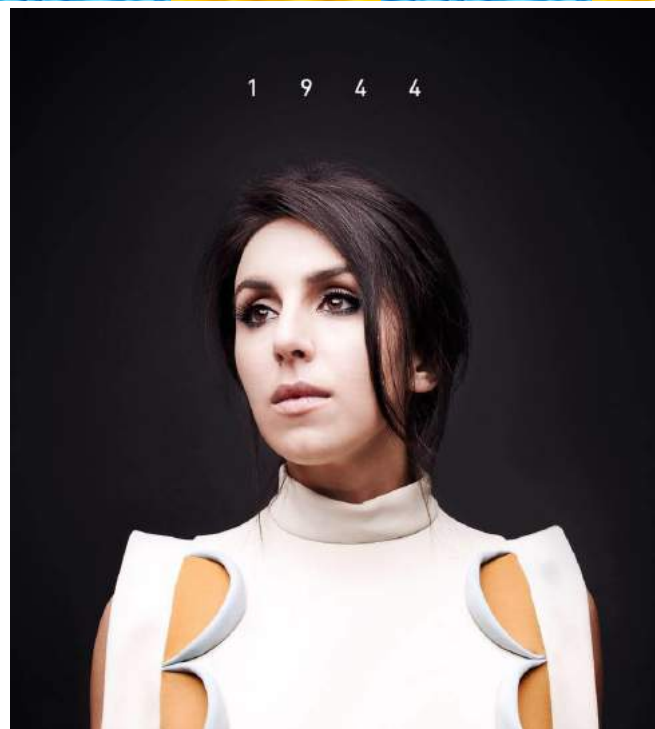
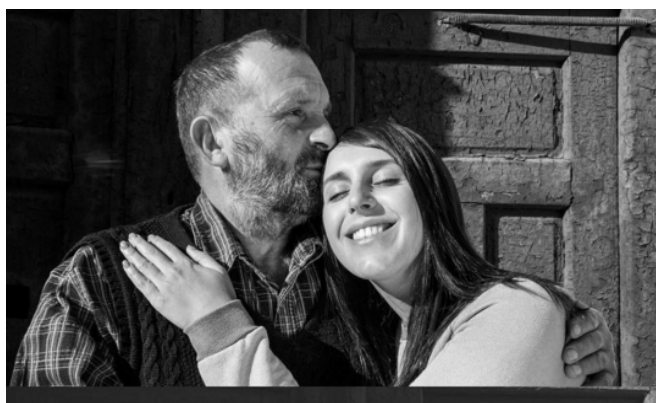

* Справжнє ім'я Джамали - Сусана Алімівна Джамаладінова. Вона кримська татарка. В дитинстві на одному з важливих конкурсів їй не дозволили виступати саме через походження. У 1997 році зажадали від неповнолітньої 4 тисячі доларів, котрих, звісно, бідна сім'я не мала.

* Родина Джамали пережила багато утисків через походження. Мамі довелося розвестися з татом, щоб у паспорті не було такого впізнаваного татарського прізвища. Все для того, щоб її прийняли жити на квартиру. Пізніше сім'я купила великий будинок. Але всі гроші йшли на те, щоб зробити з нього готель. Сусана ходила у старому одязі, через що з неї знущалися ровесники. В школі її били, навіть розмашували винаград просто по обличчю. Все через те, що вона брала участь у конкурсах і співала.

* Джамала у пісні «1944» співала історію свого дідуся Айяра Джамаладінова. Він пережив депортацію. В ній провів 46 років. Йому було 16, коли його, як і 180 тисяч кримських татар примусово депортували до Середньої Азії. Дідусь згадує: «Відкрили двері в третій ночі, сказали що є 15 хвилин, щоб зібратись. Вас виселяють».

* Батько Джамали - мусульманин. Він не відпустив колись її вчитися у Московське музичне училище. Навіть не пустив її на шкільний випускний. Вечірки для Сусани були табу. Один раз відпустив, але і то пішов разом з нею.

* Перша продюсер у Києві - Олена Коляденко. Саме вона відправила Джамалу на Нову Хвилю, де співачку вже серйозно запримітили. Щоправда, і там їй говорили образливі слова, наприклад, коли вона співає - хочеться перемкнути канал. Однак всі члени журі поставили найвищі бали, а після цього її огорнула слава. Найкращі популярні виконавці запрошували дівчину заспівати дуетом, але Джамала відмовляла через те, що вона не співає попсу. У неї свій стиль, нехай і не форматний. Однак Олена Коляденко хотіла зробити її популярною і заробляти більше грошей. Зараз Джамала каже, що це було абсолютно нормальне бажання зі сторони продюсера, однак на цьому вони закінчили співпрацю.

* У фіналі «Євробачення» Джамала здобула перемогу, набравши 534 бали. Президент України Петро Порошенко присвоїв співачці почесне звання народної артистки України.

«Сто рядків про книгу»

Історія оживає...

Талановитого українського автора Володимира Кільченського завжди цікавили віддалені в часі події з історичного минулого нашого народу, на основі яких він і створив самобутній роман про боротьбу своїх земляків за волю й незалежність. Вихід трьохкнижжя цього автора з назвою «Присмак волі» став справжньою подією у світі любителів історичного читива. Крізь призму націософії автор осмислює складні та актуальні проблеми національного буття, намагаючись подати абсолютно новий погляд на таку, здавалося б, уже осмислену-переосмислену в нашій літературі епоху. Мабуть, основною метою автора було пробудження автентичного мислення, сприяння відродженню національної культурної самобутності, утвердження національної ідеї державності української нації на своїй території. Назва першої частини «Присмак волі» дала назву всій трилогії В. Кільченського, що повністю відповідає її змістові. Адже протягом багатьох років українці мріяли про отримання незалежності, а поки мріяли, то досить часто й до зброї доводилося братися. Епоха Богдана Хмельницького досить суперечлива, як і сама його постать. Автор намагається розібратися з подіями бурхливого XVII століття, не тільки вдаючись до аналізу дій і вчинків, переживань і почуттів героїв, інтерпретації ситуацій, зафіксованих документально, а й за допомогою певних історичних паралелей сподівається достукатися до свідомості сучасного українського читача.

Де народився письменник, ким були його батьки, яким було його навчання, що читав і на яких прикладах виховувався – усе це і складає свідомість автора. Дивно було б, якби Володимир Кільченський, народившись на козацькій землі, не торкнувся б у своїй творчості болючих питань збереження історичної пам'яті, не спробував би, завдяки історичним прикладам

козацької звитяги, привернути увагу українця сьогоденного до болючих, і так уже вийшло, вічних для нашої землі проблем. Прозаїк намагався віддати належне збереженню відомостей про відважних і готових до самопожертви заради волі й самого існування українського народу наших пращурів. Як колись Т. Шевченко, письменник XXI століття схилив голову перед степовими лицарями, нашими предками, яким довелося захищати волю та свободу, і сподівається, що молоде покоління буде знати і зберігати здобутки свого народу й любитиме рідну землю. Досить символічна є назва другого тому «Вітри сподівань», яка є логічним продовженням відчутого в першій книзі присмаку волі. На жаль, історія України здебільшого трагічна. В. Кільченський, описуючи героїчні подвиги земляків, не оминає й сторінок, що позначені поразками нашого війська. Весь другий том – це тяжкі фізичні й моральні випробування, що випали на долю його героїв під Зборовом, Збаражем та Лоевом. Будь-який історичний твір був би нецікавим, якби в ньому була лише одна сюжетна лінія. У романі В. Кільченського паралельно з історичними, описуються й любовні пристрасті.

Остання книга в трилогії «Присмак волі» має назву «Колесо фортуни». Тут письменникові вдалося під новим кутом зору поглянути на драматичні події, вдалося бути абсолютно оригінальним, незважаючи на вже відомі версії розкриття теми трагічної поразки під Берестечком. У «Колесі фортуни» ми зустрічаємося, здавалося, з уже давно відомими нам героями, але сприймаємо їх зовсім по-новому, бо в кожного з них автор уклав частинку своєї душі й свого усвідомлення історичного процесу доби. Сподіваємося, що трилогія В. Кільченського «Присмак волі» отримає схвальні відгуки критиків і викличе щирий інтерес у сучасного читача.

**Людмила Ромас, доцент
кафедри української літератури
ДНУ імені Олеся Гончара**

На конкурс Івана та Марусі Гнип

Територія небайдужості

Людина залишається справжньою людиною в усіх її духовних вимірах, доки шанує той куточок землі, де вона народилася. Шану і любов до рідного краю кожен громадянин України виражає по-своєму: дехто посадить деревце, інший насіє квітів, хтось захищає країну ціною власного життя, а хтось вболіває силою слова. Даценко Владислава – студентка третього курсу коледжу електрифікації Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету.

Дівчина прийшла на навчання після дев'ятого класу. Завжди уважна на заняттях, тиха, спокійна і трішки мрійлива. Технічний коледж і література. Речі трохи не сумісні, але все ж не заважає студентці серед схем, двигунів, трансформаторів приділяти увагу поезії.

Перші два курси – це постійні виступи на святкових заходах, їх незмінна ведуча і вражає декламування віршів. Третій курс – поетичний вибух. Владислава на одному із заходів представила свої власні вірші. В її словах відразу поринаємо у той світ, звідки йдуть всі її слова, звідки йде все тепло і ніжність, адже вона пише про ті почуття, про той світ в якому кожен із нас хоч раз у своєму житті побував. Влада проста і відверта людина. В її характері інколи відчувається емоційність і та жіноча сила, завдяки якій вона завжди відчувається вільною. Та

найбільше вражає те, що через різноманітність тем її поезій, основною залишається тема патріотизму.

Наше сьогодні дуже складне і важке. Але молодь небайдужа до того вируподій, яке їх кружляє. Ось призма світобачення юної поетки, про яку мало хто і чув.

Л. Ю. Чернега
викладач коледжу електрифікації ДДАЕУ

Територія байдужості

Я людей наче зовсім не знаю.
Більше заздощів,
Менше мудрості.
І у кожного хата скраю,
на території байдужості.

І у кожного власне лихо.
До чужого їм усерівно.
Один одного зраджують тихо,
звинувачують долю гнівно.

Та до чого ж тут доля, люди?
Ви ж самі обирали шлях.
Розвели на вулицях бруду
і забили у руку цвях.
Розвели дурнуваті дилеми,
а самі ж сидите в коморах.
На дивані не знищиш системи,
без вогню не запалиш порох.

Не залишилось часу не знати,
вже розрублені всі вузли.

Ми повинні погнути ґрати,
що нам душі так заплели.
Не залишилось часу мовчати -
Бездіяльність – синонім дурості.
Підведіться, виходьте з хати,
за кардони своєї байдужості.

Хіба ж то можна те прощати?

Шумлять слова нестримним виром
І лобом б'ються в кожний кут,
А війни зараз кличуть миром
На зрізі політичних смут.

В мішки тепер ховають правду,
І в думки волю відберуть.
Дарма повірили у владу,
Що підвела народну лють.

Змінили лиш обличчя кату,
Залишивши той самий зміст.
Він зводить сам колону п'яту,
В брехні зростає його хист.

Солодкі лле в народ промови
І в'яже очі та уста.
Чи ж то не зрада?
Чи не змова?
А як же Сотня та свята?

Невже вони дарма померли?
І все дарма?
Народ мовчить!
І Україну геть роздерли...
Хіба ж вам, люди, не болить?

Та що ж це, люди! Що ж це з вами?
Чи ви поглотили? Чи німі?
Земля засіяна синами,
Убитими на "не війні".

Нас зрадили прокляті Юди -
Про "кулю в лоб" тепер мовчать.
Та тільки не воскреснуть люди...
Хіба ж то можна те прощати?

Війна твоя ще тільки почалась...

Чи є то в світі гірша кара,
Ніж власних пережить дітей?
Лиха рука диявольського дару,
Все косе урожай нових смертей.

Все ллється кров на землю і зростає,
Стражданнями закутане зерно.
Нас довели до самого до краю.
Тепер штовхають в спину, під ярмо.

Невже то знов тебе спіткала доля,
Моя країно, зморена й сліпа.
Нас б'ють по голові і кажуть: "Воля!" -
Все дужче припинають до стовпа.

Все дужче душать сльози і не варто
Спиняти їх.

Нехай поллють дощем.
Народе мій, ти та невсипна варта.
За правду й волю - тілом і мечем.

Народе мій, почуй мене і погляд
Зверни до неба - нам туди ще зась!
В ество твоє вплелася щільно доля -
Війна твоя ще тільки почалась...

«Слідами наших публікацій»

Пам'ятник Леоніду Полтаві

В квітневому номері нашого журналу було надруковано один з відомих віршів Леоніда Полтави. Поетичні рядки відрізняла простота і щирість. Український поет на еміграції по Другій світовій війні, громадський діяч Леонід Полтава був добре знааний в діаспорі. І лише з постанням незалежної України повернувся до читачів та шанувальників на Батьківщині. І як було цікаво довідатися що наше видання має певну причетність до цієї талановитої та мужньої постаті. Виявляється пам'ятник на могилі поета спорудила за своїм проектом давній приятель нашого журналу, українська мисткиня з США Раїса Краснюк-Хейлик. Про це нижче подана публікація.

Редакція

Там, де море є глибоке,
Де завітчані Карпати,
Де степи такі широкі,
Що очима не обняти, -
Там є наша Батьківщина -
Україна!

Там, де сонечко іскриться,
Де весняний вітер віє,
Де на горах є столиця -
Наш великий, славний Київ,
Там є наша Батьківщина -
Україна!

Пролунав телефонний дзвінок до моєї фірми і чую ніжний, мелодійний жіночий голос. Я добре знаю що так може говорити лише Галина Полтава. Після традиційних привітань вона звернулася з проханням про спорудження пам'ятника для її покійного поета Леоніда Полтави. За своєю давньою звичкою зосереджую увагу на тональності голосу співрозмовника. Це допомагає мені відчутти правдивий сенс слів того хто говорить. Пані Галина найбільше підкреслює, що «...чула багато хороших відгуків про мою роботу від клієнтів, а тому вона вибрала моє підприємство».

- Я хочу щось естетичне, але просте, - зізнається мені вдова поета.

З цих слів я розумію, що пані Галина власне не має кінцевої уяви про стиль та зміст майбутнього пам'ятника. Головне що її цікавить так це гідне увічнення її покійного мужа.

- Чи готові Ви допомогти мені? - з надією перепитує мене пані Галина.

- Буду рада чим зможу...

Коли ми зустрілися, я була захоплена від її зовнішності цієї жінки. Пані Галина Полтава була струнка, мініатюрна і чомусь нагадала мені ляльку з великими розумними очима. Для того щоб відобразити у камені життя відомого поета на чужині я попрохала її розповісти мені більше про особисте життя покійного, про його громадський імідж як поет. Цікавилася які деталі бажано підкреслити у пам'ятнику? Наскільки великий він має бути за розміром? Які кольори граніту, текстури і

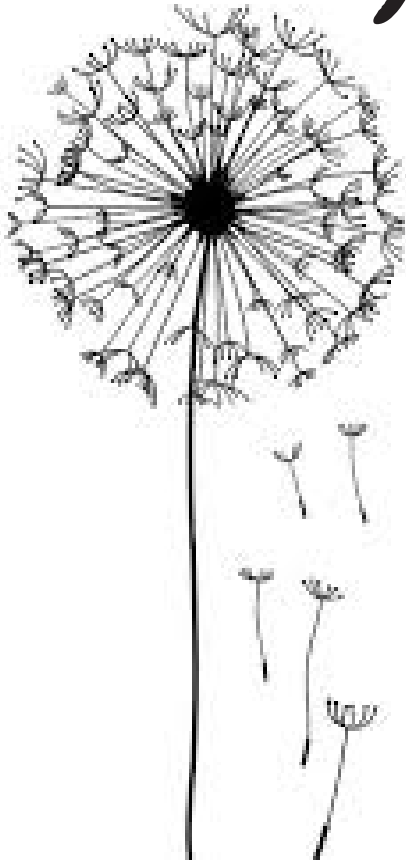
форми використовувати? І ще згадала про багато чого на перший погляд другорядного, але для мене важливого. Бо створення меморіалу включає в себе багато нюансів, а окрім того я завжди намагалася заощадити кошти клієнтів. Всім знано що в США «Час є гроші», а ручне різьблення на камені вимагає часу. І так почалася наша «мистецька подорож» у створенні пам'ятника для поета Леоніда Полтави.

Ми багато разів зустрічалися, проходилися цвинтарем та оглядали мої раніше створені пам'ятники. Накреслені мною проекти пані Полтава подобала, але не досить щоб зупинитися на одному конкретному стилі. Для неї стиль бароко був біль до серця. Після багатьох зустрічей пані Галина прийшла до рішення; високий але простий, імпортований темного кольору граніт, серйозний, але світліший від формально чорного кольору. На лицьовій стороні, як основна риса був підпис Леоніда Полтави з частиною поеми «...»Україно, на твої обжинки ще душа поета прилетить», а з іншого краю прямих ліній моделювання сторінок книги. Нічого зайвого. Готовий меморіал знаходиться на Православному кладовищі в Bound Brook, Нью Джерсі, котрий відомий як «Український Єрусалим».

Раїса Краснюк - Хейлик (Нью-Джерсі, США)

Кульбабка

*З італійської переклали
Сергій Дзюба та Ганна Маджуга*

Бабуся Катя прополола грядки огірків на городі, повисмикувала сиву лободу, повзучу травичку – мокрець і кульбабу з довгими, як у петрушки корінням, назбирала цілий оберемок бур'яну і понесла до ями, щоб викинути. Раптом задзвонив телефон. Вона кинула на доріжку траву й поспішила до будинку. Заговорившись по телефону, забула і про грядки, й про покинуті бур'яни. Проходить день, другий... А тим часом кожної ночі бур'яни покривалися росою, а вранці тягли свої голівки до сонечка, радіючи новому дню і тому, що вижили. Живучі! Одного ранку дівчинка Полінка весело йшла, приспівуючи, по стежинці. Гарненька, свіженька, тоненька, немов Дюймовочка. На ній були рожеві платтячко і капелюшок, ранець за спиною, а в руках – скрипка. Побачила розквітлі кульбабки, здивувалася: «Які красуні! Ніжні, духмяні, ніби чарівні!» Та ось помітила маленьку кульбабку,

голівка якої блищала від роси. Але Полінка зрозуміла це по-своєму – їй здалося, що кульбабка плаче (краплинки роси здалися їй слізками). Сердечко дівчинки защеміло від жалю, затрепетало. Нахилилася, погладила своїми тоненькими пальчиками, запитала: «Ти плачеш?». «Ні, я не плачу, – відповіла кульбабка, – це роса, але мені дуже прикро від того, що зі мною так повелися: викинули на смітник, як непотріб. А могли б і салатик приготувати, бо в моїх листочках дуже багато поживних речовин і вітамінів, які так корисні для здоров'я; а з корінців, підсмаживши їх, можна й каву зварити. А яке смачне варення з моїх квіточок! Неначе мед! Недаремно ж бджілки роями кружляють над нами, збираючи солодкий нектар. І, нарешті, могли б і пересадити мене в інше місце. Я невибаглива й приживаюся в різних місцях: на луках, в полях, обабіч доріг, біля житла. В інших країнах у Франції, Австрії, Німеччині, Голландії, Японії, Індії, США, Італії саме так і роблять, бо високо цінують мої їстівні якості. Вирощують як спеціальну культуру й навіть висівають на поля. Ось тобі і бур'ян!» – і кульбабка гірко заплакала. «Не плач, рідненька, підними свою голівку і пробач мою стареньку бабусю за її незнання. Я обов'язково розповім їй про тебе. А хочеш, я зіграю тобі на скрипці. Зіграю як можу, бо я тільки почала вчитися в музичній школі», – втішала кульбабку дівчинка. Вона поклала ранець і футляр від скрипки на землю, взяла в руки скрипку й загра-ла. Чарівна мелодія полинула й повільно пливла в повітрі, заповнюючи простір. І все завмерло навкруги: затихли собаки і навіть кури перестали гребтися на городі. А люди, що йшли мимо, зупинялися, щоб насолодитися чудовою мелодією. Кульбабка теж повільно підняла голівку, слізки її висохли, і вся вона наповнювалася живою снагою й життям. Всі слухали музику, яка наповнювала їхні серця любов'ю і добром, кликала до радості й довіри до життя. Тому що крихітна Полінка сама любила життя, вірила в добро і зуміла передати це іншим: людям, рослинам, пташкам, тваринам. А вітер відносив музику все далі й далі...

Людмила Шутько (Італія)

«З нової книги журналу «Бористен» «Українські воїни Добра і Правди»

СПОГАДИ про АТО

Я, Артемчук Віктор Васильович, народився в січні 1975 року в м. Дніпро (Дніпропетровськ). Моє дитинство було схожим на дитинство багатьох хлопців: дитячий садок, школа. Потім вступив до технікуму, закінчив з відзнакою, після чого вступив на другий курс Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту (ДІПТу), який також закінчив з відзнакою. Потім були аспірантура, захист кандидатської дисертації, робота, докторантура, і в 2012 році захистив докторську дисертацію. З дитинства мене завжди приваблювало пізнання нового, захоплювався науковою фантастикою, журналами науково-технічного змісту. У підлітковому віці крім фізики зацікавився також історією, психологією, малюванням. Пізніше, в юності, виник інтерес і до політики, соціології та економіці, які в моєму баченні представляються якимось одним цілим організмом. Навчаючись в технікумі, завдяки вчительці української мови та літератури, вперше почув про страшні події, пов'язані з голодомором в Україні, життя українського козацтва, воїнів УПА та інших визвольних рухів, українську мову, як інформаційний носій національно-культурного коду народу. У той же період, приблизно в 19 років, усвідомлено вперше пішов до церкви. Цікаво, що вже в той час у мене виникало нез'ясовне почуття недовіри до росіян і до їх держави в цілому, хоча безумовно, в своєму житті зустрів серед них чимало хороших людей. Ще, починаючи зі школи, багато їздив на екскурсії по містах росії і завжди дивувало їх загальне зверхність по відношенню до інших; пізніше також став відзначати, наскільки ми різні. Зараз я розумію, що ми ніякої не один народ і ніколи ним не були. Ми абсолютно різні, хоча українців і намагалися сотні років зробити аморфним додатком сусідньої імперії. До речі, пізніше, ще за довго до війни інтуїтивно я почав віддавати перевагу православної церкви Київського патріархату. І однією з причин було те, що я хотів чути молитви рідною і зрозумілою мені українською мовою. Крім того, коли була Помаранчева революція і УПЦ Московського патріархату відверто агітувала за бандитів, типу януковича,

Про Майдан.

Починаючи з перших років нашої незалежності, на нашу думку, влада не відрізнялася професіоналізмом, продовжуючи мислити совковими категоріями і правилами, не проводилися необхідні реформи, не застосовувалися успішний досвід інших країн колишнього

то звичайно всі сумніви зникли. А після подій на Майдані і під час війни росії проти України дії УПЦ Московського патріархату я розцінюю, як ворожі по відношенню до України. З дитинства в нашій родині були притаманними повага до старших, до жінок, любов до батьківщини, до своєї землі, до своєї сім'ї. Не дивлячись на складні періоди в житті, члени нашої родини залишалися гідними людьми, справедливими і чесними, зневажали брехню. Наша сім'я була дружньою, і я добре пам'ятаю, як на свята ми всі збиралися разом, часто приходили гості і за святковим столом співали українські народні пісні. Такі наші зустрічі залишили в пам'яті дуже світлі і прекрасні спогади.

соцтабору. При цьому відбувалося зрощення влади і криміналітету. В результаті утворилася злочинна зв'язка влади, як законодавчої, так і виконавчої зі злочинним світом. На такому ґрунті з'явилися олігархи, були зруйновані або злочинним шляхом вкрадено цілі підприємства. Правоохоронна система була одним з важ

ливих елементів всієї цієї системи; саме тому рівень довіри людей до неї був на рівні близьким нулю. Корупція, як іржа пожирала нашу державу, а люди все менше вірили в цю саму державу. І наскільки я розумію, найскладніше, це перемогти образ мислення людей, привчити до думки жити чесно, за законами, а закони при цьому повинні виконувати всі без винятків. Занурюючись в безодню корупції, влада хвилювалася насамперед про свої інтереси, тому безпекою та інтересами держави займалися за залишковим принципом, часто підкоряючись наполегливим рекомендаціям північного сусіда. Причому, така безхребетна політика була у всіх сферах, включаючи гуманітарну. Перша надія у народу України з'явилася під час Помаранчевої революції. Але надії тоді зазнали краху, Ющенко не тільки не виконав свої обіцянки, але найгірше було те, що люди ще в меншій мірі стали вірити в себе і в свою країну. Загравання зі своїми опонентами призвели до саботування всіх позитивних починань, далі самореклами справи не йшли. Крім того, наше населення розбещене політикою роздачі «на шару» різних подачок популярними, продаж своїх голосів на виборах і т.д. дозволило януковським силам отримати реванш. Надій на зміни не було, багато талановитих людей, в тому числі, молодь прагнула виїхати на Захід. Але Бог дав нам ще один шанс. Майдан і всі супутні події наша сім'я дуже важко переживала. Для мене, люди, які стояли і вистояли на Майдані – це справжні герої. Вони билися з злочинним режимом, з кримінально-олігархічною системою. Бандитський режим застосовував весь свій наявний арсенал – від продажних суддів до відвертих злочинців, а люди стояли на смерть за свою країну, свободу, майбутнє дітей. Мені дуже шкода, що не довелося бути там пліч-о-пліч з іншими патріотами, але я намагався проводити роботу на місці. На заняттях, ще задовго до Майдану, і особливо під час Майдану, багато розповідав студентам про події, що відбуваються, оскільки багато центральних ТВ-каналів в корені спотворювали інформацію. Чесно кажучи, я сильно дивувався, що мене в той період взагалі не звільнили з університету, оскільки я дуже жорстко критикував бандитський режим януковича і його поплічників, а, як відомо, в ті часи керівників усіх рівнів добровільно-примусово «запрошували» в «партію регіонів». Однією з моїх цілей було показати студентам, що потрібно боротися з власними страхами, не боятися захищати правду навіть перед бандитами при владі. Розуміючи філософію Майдану, ставало вже тоді зрозуміло, що проллється кров. Дуже шкода кожного загиблого або постраждалого героя Майдану; всіх майданівців – і живих, і не живих потрібно пам'ятати і шанувати. Думаю, якби не вони, то вже і нашої країни, як держави не було б, януко-

вич зі своєю клікою розпродав би її по частинах.

Про Війну

У вільні хвилини ми багато спілкувалися з солдатами про життя, про кохання, про майбутнє. Ми розуміли, що йде війна цивілізацій, світоглядів, що насправді московія готувалася до війни задовго до 2014 року. Вторгнення російських військ на нашу територію з одного боку був несподіваним, з іншого боку було розуміння, що росія після 1991 року завжди виношувала свої підступні плани по захопленню територій сусідніх держав. Це можна було бачити хоча б з російських новин (у 2000-х в нашій країні ще транслювалися росканали). Всі події в Україні на російських каналах подавалися виключно в двох ключах: у нас або все погано, або дуже погано, а самих українців виставляли в дурному світлі. Про успіхи України в їх новинах або не говорилося взагалі, або це підносилося, як заслуга росії. Потім до цього приєдналися сюжети, які могли викликати агресію по відношенню до нас, українців. Політика північного сусіда зводилася до простої філософії – або ви (Україна та інші країни колишнього СРСР) залишаєтеся колоніями російської імперії, або ви отримуєте статус наших ворогів з усіма витікаючими наслідками. Було очевидним, що російське населення готує до війни або воєн. Але нам тоді пощастило, в росії вирішили «розібратися» з Ічкерією. Рейтинги путіна вирости, росіяни дружно «победобесно» плескали, мета досягнута. Досвід Придністров'я, перших кампаній в Грузії (ще при ельцині), Ічкерії, на жаль, нашу владу нічого не навчив. Більш того, при бандюковичеві всі силові відомства були переповнені кремлівськими агентами, не соромлячись призначали їх на керівні посади, а ті, в свою чергу, в швидкісному режимі знищували нашу армію, СБУ і т.д. У той час, коли янукович збирав награвоване і готувався до втечі, російські військові почали захоплення Криму. Протиставити цьому нам практично не було чого. Я не військовий і не можу судити про ті події однозначно, але мені здається, що в той складний період керівництво країни прийняло єдине правильне рішення. Якби тоді наші нечисленні боездатні підрозділи спробували увійти всередину півострова, їх, швидше за все, пропустили на кілька десятків кілометрів, після чого відрізали від материкової частини, а потім знищили лівських агентів і просто зрадників. Власне кабіньців і саботажу прийняття важливих рішень. Далі події могли розгортатися катастрофічно, судячи з дислокацій військ противника біля наших кордонів, вони завдали б удари з не менше, як з п'яти напрямків. Захищати країну вже, фактично, було б нікому. Говорити про те, що можна було силами спецназу звільнити захоплені адмінбудівлі

в Криму теж викликає великі сумніви, оскільки московія була готова до такого розвитку подій, а серед силовиків була чимала кількість кремлівських агентів і просто зрадників. Власне кажучи, так і вийшло, - велика частина силовиків залишилася в Криму і зрадили Україну. На жаль, кремлівські агенти сидять і в парламенті, і в міністерствах, в т.ч. оборони, і силових структурах, і серед церковнослужителів і т.д. Про симпатизуючих ворогові колаборантів і люмпенів мова навіть не йде. Таке засилля ворожої агентури призводило до великих втрат наших бійців і саботажу прийняття важливих рішень. У березні 2014 року я записався добровольцем у військкоматі і в місцеву самооборону (пізніше стала називатися Територіальною обороною дніпропетровської області ТОДО). У ТОДО ми регулярно збиралися, проводили заняття за різними напрямками, їздили на полігон. В рамках підвищення безпеки міста брав участь в патрулюванні вулиць, охороні громадського порядку, а також чергуванні на блокпостах. Коли дізнався, що набирають добровольців в добровольчий батальйон при збройних силах України, відразу записався туди разом з моїм товаришем і колегою по роботі. Це був 43-й окремих механізований батальйон. Я просився рядовим, оскільки ніякого досвіду в мене не було, адже крім військової кафедри ніякого відношення до військової справи раніше не мав. Хотів бути снайпером, оскільки близько трьох років займався кульовою стрільбою, мав непогані результати. Загалом, думав, що там зможу бути найбільш корисним. Однак майор сказав, що у мене є офіцерське звання, тому, з огляду на мою посаду (професора в університеті) запропонував бути замом командира роти по роботі з особовим складом. Чесно кажучи, я не дуже добре собі уявляв свою роль, тим більше помилково думав, що це пережитки совка і ця посада щось на зразок політрукка. На ділі звичайно все виявилось інакше. Так я став зам. ком. 1-ої роти 43-го ОМПБ. 22 серпня 2014 роки ми вже були офіційно покликані і стали бійцями української армії. У вересні та жовтні ми проходили бойове злагодження під Дніпром (Дніпропетровськом). Бойове злагодження – це звичайно голосно сказано, тобто заняття були, полігони, стрільби, але професійних інструкторів, практично, не було. Загалом, ситуація тоді така була, інструкторів не вистачало, тому доводилося багато речей освоювати самостійно. Радувало, що серед офіцерів були ті, хто закінчував військові училища, а деякі навіть служили в армії, тому якісь залишкові знання і навички у них ще залишалися. Кілька разів приїжджали до нас інструктори-медики, справжні професіонали, був американець, колишній спецназівець. Всі бійці нашої роти в обов'язковому порядку займалися фізичною підготовкою. Додатково, я дуже бага

то читав різної військової літератури, завдяки якій заповнював відсутність знань у військовій сфері. Насправді, мені це було цікаво і брався за освоєння нової для себе області знань з ентузіазмом. Треба відзначити, що були і свої плюси в присутності нас, «піджаків» (так нас жартома називали армійські), в армії, тому що ми дивилися на все свіжим поглядом, відзначаючи наявні недоліки і пропонуючи свої рішення. Незаангажований погляд нам не раз допомагав і потім, на передовій. Якось нам доручили придумати собі позивні, так у мене і з'явився позивний «Професор», згідно з посадою в університеті. Контингент був у нас звичайно різний. Я наївно припустився, що всі ми в батальйоні однодумці, прийшли за покликом серця, добровольцями. Це була помилка: приблизно чверть, а може і третина особового складу були не придатні для виконання завдань. Пізніше я дізнався, що набирали всіх підряд, були навіть хворі на епілепсію (правда їх швидко посписували), алкогольіки, наркомани. Військкомати набирали всіх під виглядом добровольців, виконуючи плани, спущені «згори». Серед нас були й злочинці, хоча треба зауважити, що вони чітко розділилися на нормальних мужиків і негідників. Було чимало також і колишніх правоохоронців і наглядачів в тюрмах. Загалом, коктейль вишов гримучий. Посилювало становище те, що в руках у людей була зброя і всі знаходилися в незвичайній для себе психологічній обстановці.

Після закінчення підготовки на початку листопада нас направили в м Бахмут (тоді Артемівськ), де ми перебували на військовій базі трохи більше тижня. На цій базі незадовго до виїзду нас розділили згідно майбутнім займаним позиціям, після чого ми вирушили на наші позиції. Я опинився при третьому взводі на опорному пункті з функцією блокпоста. На нашому блокпості, крім взводу були зенітники, танк і інші придані нам підрозділи. Знаходилися ми поруч з Вуглегірською ТЕС. У нашій завданні входило стримування противника, не давши йому перерізати Дебальцевську трасу, яка проходила неподалік від нас і не дати противнику зайняти Вуглегірську ТЕС. Перші два тижні психологічно було дуже важко. Причому, це було пов'язано не стільки з тим, що наш блокпост був крайнім (далі йшла сіра зона, н.п. Луганське, Гольмівське), а з атмосферою всередині підрозділу. Спочатку в даному підрозділі була висока концентрація кримінальників, які аж ніяк не відрізнялися дисциплінованістю та сміливістю. Навпаки, коли в перший раз пролунав сигнал тривоги, деякі з них відмовилися займати свої місця, аргументуючи свою відмову тим, що їх перших знищать. Крім того, вони намагалися створити в підрозділі атмосферу тюремного паханату, що було абсолютно не прийнятно і я не міг цього допустити. Звичайно ж це призводило до конфліктів. На жаль, створенню ситуації, що склалася сприяв командир нашого блокпоста, який все це заохочував, а в кінцевому підсумку через два тижні після заняття позицій дезертирував. Його подальша доля мені невідома. Все це відбувалося на тлі постійних недосипів, оскільки в день ми копали окопи, нори, бліндажі, а вночі стояли по тривозі в очікуванні супротивника. Копати доводилося вручну, а ґрунт там був дуже твердий, лопата заходила на сантиметр, іноді рубали сокирою або ломом, руки стирали до крові.

Поступово все починало налагоджуватися. Пощастило, що командування батальйону йшло на зустріч і нам вдалося позбутися військово-службовців, яким було не місце на нашій позиції: тих, хто не хотів сумлінно виконувати поставлені завдання, не виходили на чергування, намагалися наживатися на місцевих. В цілому, колектив в кінцевому підсумку зібрався дуже хороший, хоча нам і підкидали «на виправлення» деяких екземплярів, але таких уже було не багато, тому в цілому дисципліна і бойовий дух були на досить високому рівні. Я з вдячністю згадую своїх товаришів по службі, ми підтримували і допомагали один одного, прощали якісь помилки, жартували, раділи, сумували разом. Там, на фронті я зрозумів, наскільки важлива роль зам. ком. роти по роботі з особовим складом, оскільки ти дійсно постійно зайнятий людьми, намагаєшся розібратися з їх проблемами, часто виступаєш в ролі психолога. При

цьому ти разом з солдатами зі зброєю стоїш в окопі, копаєш бліндаж, рубаєш дрова і т.д. На фронті всі рівні. Можливо, далася взнаки звичка з університету, і шанобливе ставлення до студентів проектувалося на солдатів. Шанобливого ставлення від солдатів ми з новим командиром блокпоста також вимагали і до місцевого населення, з яким нам доводилося спілкуватися щодня. Осіб, які викликали б підозри, ми затримували і передавали СБУ або міліції, які були відряджені з інших міст і знаходилися в Бахмуті. На початку березня нас повинні були відправити на ротацію, настрій у всіх був чемоданний, але через брак людей ротації так і не було. Перебуваючи на блокпосту, ми вперше зіткнулися з розвідгрупами противника, правда вони вели за нами тільки спостереження, потім в хід по нам пішли гради, мінометні обстріли. Таких інтенсивних боїв, як на деяких інших ділянках фронту у нас не було, але багато хто з нас готові були вирушити на допомогу побратимам в Донецький аеропорт, Дебальцеве і т.д. Одного разу командування батальйону попередило, що за даними розвідки сепари спробують замкнути Дебальцевський котел через нас, оскільки вони одночасно таким чином перерізають Дебальцевську трасу і захоплюють Вуглегірську ТЕС і м Світлодарськ. Ми активно готувалися. Сепари дійсно підвищили активність на нашому напрямку, але пізніше з'ясувалося, що противник вважає наші позиції дуже добре укріпленими, плюс наша артилерія, що підтримувала нас, їх трохи протверезила. Загалом, вони атакували Дебальцевське угруповання через м. Вуглегірськ. Подальший розвиток подій відомий. Багато з нас засмучувалися, що у нас немає активних бойових дій, хоча в той же час ми розуміли, що якби ми тут не стояли, сепари вже давно були б тут і полізли б далі. До того ж ми намагалися контролювати, щоб на постах стояли тверезі бійці, що не могло бути непоміченим місцевими, серед яких звичайно ж були і стукачі. Тверезі солдати, значить сувора дисципліна, значить можуть дати рішучу відсіч. На війні немає дрібниць. Пригадується один цікавий випадок. 14 лютого 2015 року ми з бійцем встановили український прапор розміром 3x1,5 м на трубі Вуглегірської ТЕС на висоті 80 м. Коли ми піднімалися на неї було «весело»: по-перше, сходи в багатьох місцях вже не мали кріплень і відповідно бовталися, на багатьох ділянках сходів було відсутнє огороження. Але найголовніше, над нашими головами постійно пролітали снаряди артилерії, які обмінювалися «люб'язностями». А враховуючи, що якраз напередодні один зі снарядів випадково потрапив по трубі (по ковзній траєкторії), то це звичайно додавало нам гострих відчуттів. Лізли ми довго, з перервами, тому що доводилося тягнути з собою флашток (металеву трубу) і деякі інструменти, руки не хотіли слухатися,

але в кінцевому підсумку, ми прапор встановили і були цьому дуже раді. Цікавим було, як ми під носом у сепарів проводили рекогносцировку. Ми переодягалися в цивільний одяг і на цивільній машині їздили в сіру зону, зупинялися, де було потрібно і ходили оглядали території, які нас цікавили. У нас виникали серйозні підозри, що сепари заїжджають в сіру зону і звідти насипають по нам, тому ми і проводили такі вилазки. Кілька разів ходили в район дачного селища, куди за нашою інформацією навідувалися сепари. В наслідок деяких реорганізацій в березні нас перекинули уздовж лінії фронту, в район н.п. Майорське, с. Зайцеве уздовж Бахмутської траси, на голе місце. На новій позиції перший і третій взводи вже стояли разом. Заїжджали на новий опорник по частинах, тому в першу ніч, коли я туди приїхав, людей було не багато, з офіцерів я один, відповідно залишився за старшого. Ніч пройшла відносно спокійно. Потім почалися трудовні: копання, облаштування. Спали на вулиці, було дуже холодно, температура вночі знижувалася до 12 С морозу, часто дув сильний вітер. Потім йшли дощі, сніг і знову морози, багнюка по коліно. Бойові дії на даній ділянці йшли більш інтенсивно. Наші позиції регулярно піддавали обстрілу і в денний час, і в нічний з танків, САУ, мінометів, гранатометів і т.д. Обстрілювали з різних позицій, через терикони шахти ім. Ізотова, з н.п. Гольмівський та ін. точок. Природно, ми давали відповідь. Надалі, нас перекинули в Авдіївку, але були ми там недовго, приблизно тиждень, після чого нас відправили за н.п. Новгородське, де ми змінили інший батальйон. Стояли ми знову в полях, вже всієї своєю ротою. Частина бліндажів була готова попередниками, але окопів практично не було, а ті що були для бойових дій не годилися. З противником нас розділяла балка. Обстріли позицій нашого батальйону були досить частими, періодично з'являлися диверсійні групи противника. На даній ділянці фронту ми прослуховували переговори противника, вираховуючи їх дислокації, характер дій і т.д. Часто дивувала дурість і підлість сепарів. Частим було таке: рашисти йдуть в атаку, ми їм насипаємо по повній, вони через спецкомісію запитують перемир'я, забирають свої рюкзаки (300-их) і ящики (200-их) і хвилин через 10 - 15 знову лізуть. Ми їм знову навалюємо, знову запит на перемир'я, і так кілька разів. Судячи з радіопереговорів сепарів, контингент там був дуже своєрідний, хоча нас це і не дивувало. Цікаво, що своїх російських кураторів вони називали позивними, типу «Хазяїн». Нерідко, ми з солдатами задавалися питанням, невже місцевих сепарів влаштовує, що ними керують якісь заїжджі рашисти, господарюють там, розпоряджаються їх життями, вирізають і вивозять підприємства і т.д. Між нами і сепари-

рами-рашистами є непереборна стіна, вони воюють, бо ненавидять все навколо, їх зброя – це ненависть. А ми воюємо заради любові. Любові до нашої країни – неньки України, до нашої землі, сім'ї. Наша зброя – то Любов. Тому, як казала відома авторка, ніколи ми не будемо братами.

Аватари.

Аватари, тобто алкоголіки і п'яниці – це серйозна проблема армії. На жаль, вони представляють собою баласт, який любить їсти, пити і спати. Службу несуть погано, покластися на них не можна, деяких необхідно втихомирювати силою. Важелів впливу у нас практично не було, крім позбавлення премій та відтермінування їх відпусток. Обидва цих засоби ми використовували, але ефект від них був невеликий. В ідеалі було б краще, щоб їх взагалі не було в армії, тому що від них в основному тільки шкода. Ми допускали, що боець може після варті трохи випити перед сном, але у деяких бійців розуміння «трохи» повністю відсутнє.

Робота з місцевим населенням.

Проводили ми ідеологічну роботу і з місцевим населенням, активно допомагали сусіднім селам продуктами. Правило допомоги було простим: нужденним будь-якого віку, але тільки не алкоголікам. Місцеві щиро нам дякували, намагалися якось нам теж допомогати, підкидали іноді потрібну інформацію.

Волонтери.

Волонтерам низький уклін. Вони старалися, часто ризикуючи своїми життями, без них було б значно гірше. Дивувало, як тендітні дівчата – волонтери виявлялися більш сміливими, ніж деякі мужики.

Командування.

З командуванням нам пощастило. Це були порядні та професійні люди. Для нас було важливе те, що командування батальйоном не було помічене на якихось корупційних схемах, крадіжках, продажах майна і т.д. Навпаки, було видно, що вони прикладають зусилля, щоб такого не було в батальйоні. За родом служби доводилося спілкуватися і з командиром батальйону, і з його заступниками. Цілком очевидно було те, що вони переживають за долю своїх солдатів і офіцерів; не раз проявляли себе сміливими і рішучими командирами. Спірні питання вирішувалися без криків і образ. Особисто у мене залишилися про наших командирів хороші спогади.

Постачання.

Постачання в цілому у нас було нормальним. Продуктів було достатньо, хоча іноді були перебої з овочами. Основна маса бійців розуміла, що це війна і ніхто ресторанної їжі тобі не подасть. Як і в будь-якому суспільстві були звичайно і незадоволені, але ми дивилися на них, як на скигліїв і слабаків. Обурювалися зазвичай найбільше ті, хто менше за всіх працював, тому ми особливу увагу на таких не звертали.

Побут.

Побут солдат завжди був скромним, можна сказати, спартанським. Так виходило, що ми на всіх позиціях жили в бліндажах. Відповідно, кожен облаштував свій побут відповідно до своїх смаків і вподобань. Як правило, всі солдати правильно розуміли ситуацію, майже ніхто не обурювався. Серед невдоволених своїми умовами були тільки ледарі, які нічого не хотіли робити. Але в умовах війни, спроби проїхати за чужий рахунок не було можливим, тому їм доводилося включатися в роботу разом з усіма. Практично завжди спостерігався дефіцит води, в силу низки причин в холодну пору також не вистачало дров, оскільки їх потрібна була велика кількість, а бензопили не витримували навантажень. Але найскладнішим для нас було в плані розпорядку дня – це недолік сну, особливо в перший час. Поступово ми втягувалися у новий для нас режим життя, але треба визнати, це було складним випробуванням для всіх.

Про майбутнє

Колесо історії не можна обманути. Зміни відбуваються, але далеко не завжди швидко, як нам хотілося б. Кримінально-олігархічна система чинить потужний опір, саботуються та гальмуються потрібні реформи. Але я сподіваюся, що з Божою допомогою, Україна стане сильною, потужною, квітучою, інноваційною та по справжньому вільною країною. Суспільство стане громадянським, кожний громадянин буде вірити у свою державу, чиновник дорожити репутацією, наука, освіта та медицина стануть одними з кращих у світі, а молодь не захоче покидати нашу країну.

Підсумок

Підводячи підсумок, можу сказати, що я абсолютно не герой і не згоден, коли нас так називають. Герої – це ті, хто під кулями і вибухами витягав своїх поранених товаришів, хто проходив в складі розвідгруп на територію, контрольовану противником, накривав собою гранату, рятуючи товаришів, підривав себе разом з ворогом, і т.д. Ми, перебуваючи на своїх позиціях, просто виконували свою роботу, кожен день, без вихідних, ми просто захищали свою батьківщину від агресора, який вдерся на нашу землю. Ми лише виконували свій обов'язок, тому що ми чоловіки.

Слава Україні!

Віктор Артемчук

«Потичним рядком»

ПОЕЗІЇ З КРИНИЦІ ДУШІ

Надія Іванівна Філенко народилася у селі Мар'янівка на Криворіжжі. Писати почала ще в школі. Перші свої поетичні проби оприлюднила, коли навчалася у Верхньодніпровському плодоовочевому технікумі. Згодом друкувалась у газетах і журналах. Зокрема, в альманасі «Саксагань», в альбомі «Шлях до себе», у збірниках «Разрешите представить», «Придніпровські голоси», газетах «Зоря», «Бабушка».

Нині у творчому доробку Надії Філенко – повість і дев'ять поетичних збірок. Остання вийшла цього року у видавництві «Журфонд» – «Політра осені».

2015 року брала участь у Всеукраїнському форумі «Українська мова – мова єднання» (Одеса), нагороджена дипломом за кращі книги поезії – «Мелодії Ріднокраю» й «Вишивані рушники». А 2016 року повість «Троянда на снігу» взяла участь у конкурсі на премію ім.Олександри Девіль. Нагороджена грамотою.

Поетеса бере активну участь у громадській ро-

боті, часто виступає з читанням своїх віршів. Любить співати. На її поетичні тексти композитори охоче пишуть музику.

Колись її спитали про девіз життя, вона відповіла: «Серед людей і для людей». На ньому й тримається – в житті й літературі.

ЩЕДРІ БЕРЕГИ

Дніпровські щедрі береги
В моїй душі добром лягли,
Немов строфи дзвінка мережка,
І чебрецем запахла стежка.

У хвилях вод огнем свіну,
Щоб розгадати таїну,
Що в сонця променях нагрілась,
У хвилях синіх зачалась.

А ще б дістатись дна Дніпра,
Де давнини печаль-жура,
Покрита перлами святими,
Що просяться в поезій рими.

Вони, мов срібло сліз моїх,
Скидають геть правічний гріх.
То й повняться мої вірші
Вогнем, що визрів у душі.

МИЛОСЕРДЯ

Добро черпають з милосердя,
Що плине з пралісу душі,
Щоб квітло музикою Верді,
Вливалось у мої вірші.

Хай у народі б'ють джерела
Сумління й гідності всякчас,
Щоб вищала ума Говерла
І мудрості у кожному з нас.

УКРАЇНІ СЯЮТЬ НЕБЕСА

І що, скажіть, у мене є такого,
Що людям душу сповнює добром?
Либонь, моя то щира віра в Бога,
Єднання зі Славутою-Дніпром.

Я вірна людям, вірна Україні,
Святій землі – вона в нас од Небес.
За неї я в постійному борінні,
Вона – моє найбільше із чудес.

Я, мабуть, цим і симпатична людям:
Краса найвища – вірності краса.
За ці слова Гончар хай славен буде,
Хай Україні сяють небеса.

ВЕЛИКИЙ МАЮ РІД

Людина появилася на світ –
Кохання щирого жаданий плід.
Велика радість од такого плоду,
Бо це продовження щасливе роду.

В аналах літ мій загубився рід,
Але здоров'ям наливався плід –
Потоки щедрій усебічні роду
У генах мого вічного народу.

Щаслива я: великий маю рід –
Тисячолітній на планеті слід.
У роду мого мова солов'їна,
Мій рід – народ безсмертний України.

Кривий Ріг, 2016

«З нової книги журналу «Бористен» «Українські воїни Добра і Правди»

ВОНИ НЕ ПРОЙДУТЬ!

Присвячено світлій пам'яті випускника агрономічного факультету Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету (випуск 2006 р.), заступника командира 2 роти 40 мотопіхотного батальйону «Кривбас» 17 танкової бригади ЗСУ старшого лейтенанта АРТУРА МІСКІВА який героїчно загинув 10 лютого 2015 року під час виконання бойового завдання в бою під м. Дебальцево Донецької області

На початку березня 2015 року Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет облетіла сумна звістка: 10 лютого 2015 року під час виконання бойового завдання під м. Дебальцево Донецької області загинув смертю хоробрих випускник агрономічного факультету 2006 року, старший лейтенант 2 роти 40 мотопіхотного батальйону «Кривбас» 17 танкової бригади Артур Валерійович Місків. Скорботний рахунок загиблих у бойових діях на Сході України бійців колишніх випускників Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету поповнився новим ім'ям. Ім'ям Героя, який до останнього подиху життя виконав свій військовий обов'язок, залишившись вірним присязі. Артур Валерійович Місків народився 23 квітня 1983 року в селищі Березнуватівка Солонянського району Дніпропетровської області в звичайній родині сільських трударів [1]. Батько – Місків Валерій Тимофійович – робітник сільськогосподарського підприємства, технік-механізатор, уродженець міста Торез, який через перипетії долі оселився в Солонянському районі Дніпропетровської області, де він згодом одружився та розпочав свій трудовий шлях; мати – Наталя Василівна – завідувача місцевим поштовим відділенням [1]. З самого малку батьки привчали своїх дітей до нелегкої селянської праці на власній присадибній ділянці. За спогадами молодшого брата Віталія Артура, в дитинстві хлопця понад усе дуже цікавила техніка, в яку він був несамовито закоханий, заповнюючи кожную вільну хвилину працею з різноманітними пристроями та механізмами. «Вся робота з обслуговування та ремонту будь-яких технічних пристроїв, що є в нашому господарстві, була на ньому. Він з дитинства любляв лагодити велосипеди, мопеди, а в юнацькі роки самостійно відремонтував старенького батьківського мото-

цикла, якій кілька років простояв до цього у нашому гаражі. Артур завжди був на «ти» з технікою», – згадує під час бесіди молодший брат. «З дитинства Артур працював по господарству, ввечері треба було пригнати корів, прополоти огорож», – ділиться своїми спогадами про сина батько Валерій Тимофійович [2]. Розуміючи важливість інтелектуального зростання дітей, сам спраглий до знань батько хлопця, намагаючись займатися власною самоосвітою, зібрав значну бібліотеку, яка нараховувала понад 3000 томів. Саме домашня бібліотека стала невичерпним джерелом корисної інформації для допитливого юнака, який захоплювався крім техніки ще широким колом проблем з агрономії, історії, художньої літератури. Книга була постійним атрибутом його дозвілля. Як згадує батько Артура – Валерій Тимофійович: «Ми вимагали від нього вчитися та вчитися! Проходжуватися в компанія було ніколи. Через це у нього були складні стосунки з однокласниками, які виховувалися в більш м'яких умовах» [2]. Батьківська наука не минулася даремно. Допитливий хлопець методично працював з книгою, намагаючись знайти відповіді на ті питання та проблеми життя, які його турбували. Справжнім інтелектуальним захопленням Артура в шкільні, а згодом й в університетські роки стала філософія, яку він намагався самостійно осягнути, з цікавістю читаючи й осмислюючи праці І. Канта, Г. Гегеля. Особливий інтерес викликали в Артура філософські роботи Ф. Ніцше, погляди якого він цінував за парадоксальність, влучність та точність думки, цікаву афористичну манеру викладу, максималізм, неоднозначні оціночні судження, які відкривали для нього приховані від пересічного людського ока глибинні таємниці буття. Філософія та історія стали своєрідним інтелектуальним хобі юнака, який згодом, в окопах під Дебальцевим наполегливо студіював історичні та

філософські праці, що приносили йому інтелектуальну розраду, давали необхідну допомогу у розв'язанні практичних питань організації бойового злагодження та управління, заставляли замислитися над проблемами минулого та сучасності, надаючи потужний імпульс для інтелектуального та професійного зростання. В школі Артур навчався добре, здебільшого переймався тими дисциплінами, які викликали у нього цікавість, відповідали характеру та інтелектуальним нахилам. Улюблені предмети вчив з ентузіазмом, до інших ставився прохолодно. Шкільні роки, як і у більшості сільських однолітків, у юнака проходили в постійній праці на присадибній ділянці, нескінченному поточному ремонту сільськогосподарської техніки та ремонту, доглядом за худобою й читанням книг, які вмотивовували творчий пошук, розвивали здатність до критичного мислення та аналізу. Під час закінчення середньої школи перед хлопцем постало складне питання професійного вибору. За спогадами молодшого брата Віталія, юнак досить довго вагався, беручи до уваги свої захоплення. Ким стати? Який фаховий профіль обрати? Технічний або агрономічний? Зробити остаточний вибір допомогла порада батька, який звернув увагу на професію агронома. Не останню роль відіграли й економічні чинники – агрономічна освіта була більш доступною для незаможної родини сільських трударів ніж технічна. В 2000 році Артур поступив на контрактну форму навчання до агрономічного факультету Дніпропетровського державного аграрного університету, а згодом, маючи за плечима відмінні результати, перевівся на бюджетне місце, що звільнилося. Мрія про навчання в університеті стала реальністю [1]. Академічне життя дуже подобалося хлопцеві: цікаві лекції, лабораторні та семінарські заняття, спортивне та студентське дозвілля швидко захопили його у свій шалений вир. В університеті серед однокурсників у хлопця з'явилися щирі та вірні друзі, які поділяли його погляди на життя, спільно проводячи навчання та дозвілля. Однокурсники та викладачі Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету згадують Артура як інтелектуально розвиненого, комунікабельного, наполегливого, цілеспрямованого та принципового юнака, вірного та щирого товариша, який завжди був готовим першим прийти на допомогу, підставивши плече у скруті. Він завжди був й лишаться для них уособленням широти та щирості людської душі. Агрономічні дисципліни досить легко давалися Артуру, оскільки з дитинства хлопець знав всі аспекти складної організації сільськогосподарської праці та виробництва. Сільськогосподарська нива була його справжнім захопленням, полем для цікавих агрономічних дослідів та

експериментів. Так, намагаючись продемонструвати близьким та рідним свої вміння та навички, довести собі фахову спроможність самостійно вирішувати виробничі завдання, Артур перетворив присадибну ділянку батьків та сад на своєрідний дослідницький полігон, де проводив власні агротехнічні експерименти та досліди з рослинництва й плідництва. Так, наприклад, молодим агрономом був закладений цілий сад, в якому були посаджені алича, абрикоси, черешні, декілька сортів високопродуктивних яблунь, виноград. Беручи до уваги сучасні методи обрізки плодових дерев, аграрій-початківець миттєво взявся до справи – кардинальним чином обрізав сад бабусі Лідії Опанасівни, яка від нової методики прийшла у розпач: «Що ти накоїв, онуче? Знищив садок!». «Давайте, бабусю, подивимося, що буде в восени». А в восени в саду був такий врожай, якого Лідія Опанасівна не пам'ятала за всі 40 років існування саду [2]. Земля щедро віддячила молодому садоводу. Перші успішні кроки в професії надихнули хлопця, заставили повірити у власні сили, продемонстрували значущість набутих знань, засвідчили правильність обраного професійного шляху. Знання-сила! І ця сила спонукала вперто йти вперед складними звивистими дорогами нелегкої професії агронома. Стало очевидним, що агрономія – це покликання його життя, його доля та, власне, майбутнє. В 2002 року, користуючись нагодою, юнак, склавши відповідні випробування з фізичної підготовки, поступив на військову кафедру Дніпропетровської металургійної академії, на базі якої навчалися студенти Дніпропетровського державного аграрного університету. З 30 осіб з Аграрного університету на ній

проходило навчання тільки 4 агрономи, в складі яких був Артур. Спонукала навчатися на військовій кафедрі хлопця любов до механіки та наявність спеціальності з ремонту та експлуатації військової техніки. Так, захоплення дитинства перетворилося на нову військову професію – спеціаліста техніка з експлуатації та ремонту бойової техніки. Артур успішно навчався на військовій кафедрі, де отримав необхідні теоретичні та практичні знання, ознайомився з військовими статутами, організацією життя та структурою військових підрозділів. Після закінчення навчання, юнак урочисто склав військову присягу на вірність народу України й отримав офіцерське звання молодшого лейтенанта [1; 2]. Наприкінці 2005 року Артур розпочинає дослідницьку роботу над дипломним проектом, який виконувався під керівництвом досвідченого науковця, доктора сільськогосподарських наук, професора Л.І. Храмцова. Виходячи з актуальних завдань сільськогосподарського виробництва та власних зацікавлень, молодий агроном обрав для наукових досліджень проблематику пов'язану з дослідженням порівняльної врожайності сортів сої. З цією метою він приїздить на Криничанську дослідну сільськогосподарську станцію, де займається спостереженнями та експериментами на дослідному полі. Саме дані напрацювання, здійсненні впродовж низки польових сезонів, будуть ними покладені в основу його бакалаврської та магістерської дипломних робіт, які він захистив на «відмінно» [1]. Працюючи над дипломним проектом юнак на практиці продемонстрував своє вміння вільно оперувати здобутими в університеті знаннями, використовувати сучасні інновації при вирішенні складних проблем організації сільськогосподарського виробництва. В 2006 році Артур Місків закінчив Дніпропетровський державний аграрний університет, здобувши фах агронома [1]. В цей період він замислюється над необхідністю здобуття другої вищої освіти, яка повинна відкрити нові професійні обрії, беручи до уваги реформаційні та економічні зміни, які переживала Україна в період з 2004-2006 рр. Увагу хлопця привернув Дніпропетровський регіональний інститут державного управління національної Академії при Президенті України. Так, влітку 2006 року Артур успішно складає вступні іспити на спеціальність «державне управління» та поступає до магістратури вишу. Розпочинається черговий етап нового студентського життя. Маючи за плечима досвід навчання в Дніпропетровському державному аграрному університеті, хлопець досить легко в березні 2008 року здобуває диплом зі спеціальності «державне управління» [2]. Тепер перед ним відкриваються нові перспективи та кар'єрні злети В червні 2008 року Артур Місків був прийнятий на роботу до Управління масових протокольних заходів Дніпропетровської

обласної державної адміністрації, де обіймає відповідальну посаду спеціаліста. Розпочинається не легке життя державного службовця, який щоденно вирішує значну кількість організаційних питань протокольної служби, пов'язаної з підготовкою візитів вищих посадових осіб держави до Дніпропетровської області [2]. Вперта й сильна вдача, стійкість до стресів, вміння приймати нестандартні рішення, аналітичний розум, готовність до розв'язання складних управлінських проблем, непересічні організаторські здібності та комунікабельність – дані риси сприяли швидкому кар'єрному зростанню хлопця в якості державного службовця. Керівництво по-справжньому оцінило здібного службовця. З часом Артур отримав підвищення – став головним спеціалістом Управління протокольних та масових заходів Дніпропетровської обласної державної адміністрації. Це був його перший успіх у професійній кар'єрі державного службовця, який став закономірним результатом плідної багатомісячної роботи. В цей період він активно бере участь в роботі Патронатної служби губернатора, які збагачують його новим управлінським досвідом, загартовують характер, навчають життєвій мудрості, вчать складному мистецтву управління людьми. Прихід нових політичних сил до влади в 2010 році, що зумовила зміну внутрішньополітичного курсу країни, характеризувалася проведенням специфічної кадрової політики, сутність якої полягала у витісненні з державної служби представників опозиційних політичних сил, наповнення її своїми кадрами. Дана обставина унеможливила перебування в структурах державного управління молодого спеціаліста. В серпні 2011 році Артур був змушений залишити державну службу. Проте юнак не впав у розпач та депресію, усвідомлюючи той факт, що має за плечима корисний та конкурентоспроможний фах агронома. Хлопець починає активно шукати роботу за спеціальністю, розсилаючи свої резюме до офісів провідних агрохолдингів, сільськогосподарських кампаній та підприємств Придніпровського регіону й України. Доля в черговий раз усміхнулась юнаку. Його резюме було розглянуто менеджерами компанії «Кернел-Трейд», що входить до групи кампаній «Кернел», які запропонували йому пройти місячне стажування. Молодого та амбітного агронома було направлено на підготовчий семінар до м. Умань Черкаської області [4] Впродовж стажування Артуру Місківу вдалося продемонструвати свою високу обізнаність в сучасних агротехнічних інноваціях, зарекомендувати себе справжнім фахівцем, який добре розуміється на всіх особливостях технологічного процесу вирощування сільськогосподарських культур, добре знає технічну частину, умови організації праці, вміє приймати оптимальні рішення..

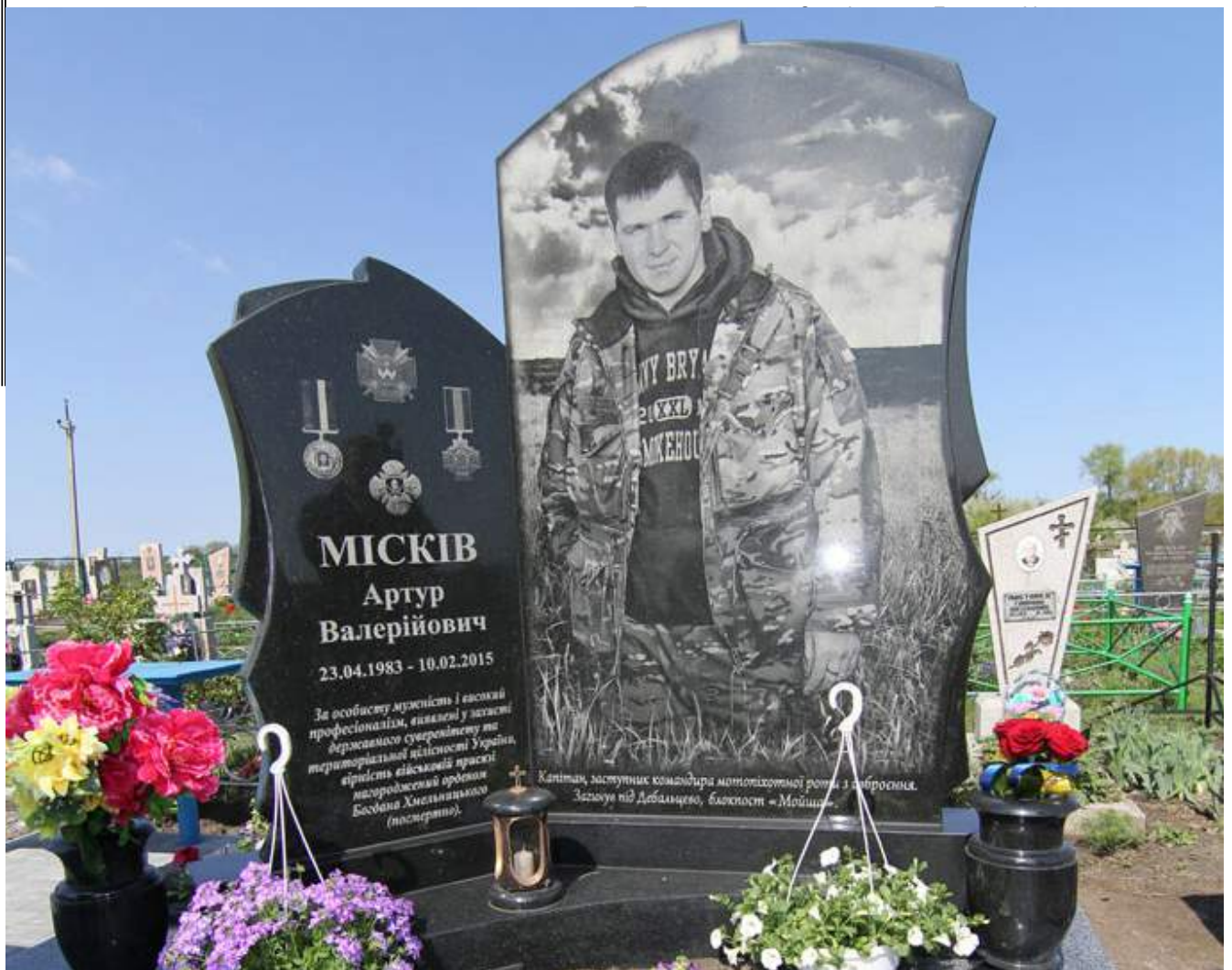
Хлопець успішно захистив випускню роботу, яка відкрила йому шлях до нової посади, повернувши до професії агронома-практика. З серпня 2011 року по серпень 2012 року Артур працює в компанії «Кернел-Трейд», займається розробкою технологічних карт вирощування сільськогосподарських культур: цукрового буряку, кукурудзи, сої, озимої пшениці, соняшника, рапсу. Навесні 2012 року він переймається проблемами агротехнічного супроводу посівної кампанії в ООО «Аршица» Полтавська область, земельний фонд якої складав 10000 га. Паралельно впродовж літа 2012 року Артур консулює та займається агротехнічним супроводом сільськогосподарського виробництва компанії ООО «Стіомі Холдинг», Хмельницька область [4]. Активно працюючи в господарстві, молодий агроном стикається з косністю управлінської структури кампанії, небажанням окремих менеджерів та агрономів впроваджувати у виробництво сучасні агротехнічні інновації, відсутністю необхідного розуміння щодо необхідності вдосконалення агротехнічних прийомів та технологій. На свій страх і ризик він проводить агрономічні дослідження з вирощування озимої пшениці та рапсу, намагаючись емпіричним шляхом довести правоту своїх теоретичних узагальнень та спостережень. Практика підтвердила обґрунтованість висновків молодого агронома щодо необхідності впровадження вдосконалених методів агротехніки, раннього висіву сільськогосподарських культур. Врожайність зернових культур на експериментальних ділянках поля була в декілька разів вище ніж на звичайних. В черговий раз він успішно склав життєвий іспит на професійну придатність агронома. В даний період, підсумовуючи набутий практичний досвід організації сільськогосподарського виробництва, аналізуючи певні здобутки в галузі розведення плодкових культур, Артур замислюється над написанням кандидатської дисертації з садівництва – стара пристрасть до науки давала про себе знати [2]. Саме на посаді агронома застали хлопця буремні події першої половини 2014 року, коли країна поринула у вир політичного протистояння. В серпні батькові Артура Валерію Тимофійовичу зателефонували з райвійськкомату, повідомивши про те, що хлопець повинен з'явитися за місцем приписки. Артур без вагань вирішує йти до райвійськкомату [2]. Відданість Батьківщині та честь офіцера були для нього не пустим звуком. Наприкінці серпня-на початку вересня 2014 року розпочинається період військової служби в біографії молодого агронома. У відповідності до мобілізаційного плану Артур Місків був зарахований до 2 роти 40-го територіального батальйону «Кривбас» 17 танкової бригади на посаду заступника командира роти з технічної частини – однієї з ключових посад у

будь-якому військових підрозділів. В обов'язки молодого офіцера входила організація та проведення заходів з технічного обслуговування й ремонту військової техніки у ввіреному йому підрозділі [2]. В процесі служби хлопцеві довелося самостійно вирішити цілу низку поточних проблем, пов'язаних з ремонтом бойових машин, технічний стан який був далеким від ідеального. За свідченням самого офіцера часто-густо бракувало найелементарніших речей, починаючи від простого інструменту, закінчуючи генераторами, акумуляторами, запасними частинами. Проте, ініціативному юнаку вдалося частково розв'язати ці питання. Сільськогосподарське підприємство, в якому він працював напередодні призову, надало йому не тільки необхідне військово спорядження, але й відповідну матеріально-технічну допомогу. Впродовж 45 днів, що провів молодший лейтенант Артур Місків на полігоні під містом Артемівськом, йому вдалося ціною надзвичайних зусиль полагодити частину військової техніки підрозділу. На полігоні час летів швидко, оскільки служба займала весь час молодого офіцера. Згодом, після закінчення польових випробувань на полігоні, Артур повертається назад в місце розташування своєї військової частини. Командування високо оцінило внесок молодого офіцера в справу підвищення боєздатності військового підрозділу. Артур Місків 28 жовтня 2014 року отримав перше підвищення – чергове військово звання старшого лейтенанта. Одноразово йому була надана чергова відпустка терміном на десять діб [2]. Після закінчення відпустки хлопець повертається до частини. В середині грудня 2014 року у зв'язку з ускладненням загальної оперативної ситуації на Донбасі, командування вирішило направити підрозділ, де проходив службу Артур, в зону проведення Антитерористичної операції. Новим місцем дислокації 2 роти 40 мотопіхотного батальйону «Кривбас» стали позиції сектору «С» ЗСУ під містом Дебальцево Донецької області – однієї з найбільш небезпечних ділянок фронту, яка до ротації довгий час утримувалася військовими з 25-го батальйону «Київська Русь» [3]. Загітував Артура до відрядження на передову заступник командира батальйону з озброєння майор Олександр Вакуленко, якому імпував дисциплінований та вправний старший лейтенант, який оперативно виконував його накази. З часом вони потоваришували. За спогадами бійців підрозділу майор ставився до Артура як до власного учня, успіхам якого він завжди щиро радів. Згодом, під час виконання бойового завдання з очищення околиць місця Дебальцево майор загине, прийнявши нерівний бій з диверсійно-розвідувальною групою противника [3]. Так, війна поєднає долі військових побратимів... Військовий підрозділ, який складався переважно з необстріляних

мобілізованих солдат та офіцерів, відразу попав у зону активних бойових дій. Непідготовленість особового складу давалася взнаки, ускладнюючи організацію управління та бойового злагодження, створюючи об'єктивні труднощі та проблеми. Навчатися військовій справі особовому складу 40 батальйону «Кривбас» довелося безпосередньо в локальних боях, які характеризувалися особливою запеклістю та надзвичайною інтенсивністю. Українським військовим складно було протистояти противнику, який мав значну тактичну перевагу у живій силі, був краще озброєний та екіпірований. Військовий підрозділ, яким командував старший лейтенант А. Місків, займав на кордоні Луганської та Донецької областей поблизу селища Жовтневе один з ключових пунктів оборони ЗСУ – укріплений пост «Мойша», який весь час перебував в епіцентрі збройного протистояння. Інтенсивний характер військових дій, брак елементарних речей для поточного ремонту військової техніки, що постійно виходила з ладу, складні природно-кліматичні умови зимової кампанії – всі ці чинники об'єктивно позначалися на рівні боєздатності підрозділу. Проте, молодий офіцер з гідністю витримав ці складні випробування, демонструючи особистим прикладом бійцям вірність військовому обов'язку, непохитну витримку та мужність. Не раз під час ремонту військової техніки офіцер обморожував руки, проте не залишав свого місця, намагаючись докласти всіх зусиль та зробити все можливе для того, щоб полагодити та ввести в експлуатацію зламани БМП та «Урали», яких так бракувало для вивозу поранених та хворих бійців батальйону, підвозу боєприпасів та продовольства. Наприкінці січня – на початку лютого 2015 року оперативна ситуація в місці дислокації 40 батальйону «Кривбас» значно погіршилася: почався період оборонних боїв, який характеризувався високою інтенсивністю вогню, масованими ударами по позиціях українських військ важкого озброєння противника, який намагався створити необхідні тактичні умови для оперативного оточення українського угруповування, постійними ударами розвідувально-диверсійних груп. Проте, чисельні атаки противника наштовхнулися на запеклий опір українських військових, які намагалися рішуче стояти на обороні відповідної ділянки фронту. Зв'язуючись телефоном останній раз з рідними на початку лютого 2015 року, Артур сказав батькові: «Тато, ми – ні кроку назад!». Як вдалося з'ясувати рідним офіцера, загальна ситуація в військових підрозділах 40 мотопіхотного батальйону «Кривбас» в це час була надскладною. Блокпост «Мойша» опинився в оперативному оточенні. Противник вів по ньому дошкульний вогонь з мінометів, важкого озброєння й БМ-21 «Град», які нищили чисельні укріплення

підрозділу. У бійців закінчувалися боєприпаси та харчі. Одночасно, батальйон отримав від противника ультиматум – здати позиції та вийти без зброї. Артур мужньо тримався до останнього, намагаючись не втрачати надії, зберігати спокій та бути мужнім. Пропозицію бойовиків щодо здачі в полон він для себе вважав неприйнятною, залишаючись вірним присязі. Опитування колишніх однополчан Артура не дає можливості повністю реконструювати детально картину загибелі офіцера. За одними свідченнями хлопець загинув від поранення стрілецької зброї на опорному пункті, за іншими – від час ремонту техніки в ході вивезення тяжкопоранених 10 лютого 2015 року, за 2 дня до початку перемир'я. Тіла загиблих військових вивозили Уралом... Бойовий побратим Артура, офіцер 40-го батальйону Віктора Коваленко в своєму щоденнику, який він вів під час дебальцевського котла, лаконічно описав даний епізод: «За збігом обставин, в тому покинутому УРАЛі в полі за Дебальцевим лежало тіло 32-річного старшого лейтенанта Артура Міського – учня майора Вакуленка. Він дуже болісно переживав загибель Артура від кульових поранень в передостанній день перед оголошенням перемир'я. Кілька днів тіло Артура пролежало на морозі в нашому таборі, й якось уночі при світлі ліхтариків та під звуками розривів мін ми з майором ходили з ним прощатися. Я не міг уявити, що буквально через 2 доби не стане і самого майора, й мені доведеться нести його понівечене окривавлене тіло на носилках до залізного павільйону та знову підніматися тими страшними сходами, щоб проститися ще з одним бойовим товаришем.»[3]. Понад місяць тіло Артура знаходилося у бойовиків в м. Луганську. Тільки після багатотижневих перемовин за участі посередників воно було відправлене на Батьківщину... Поховали Артура в суботу, 14 березня 2015 року у його рідному селі Березнуватівка Солонянського району Дніпропетровської області. В останній путь старшого лейтенанта 40-го батальйону територіальної оборони Дніпропетровської області «Кривбас» проводжали близькі, рідні, друзі, однокурсники та односельці. Панахиду за спочилим воїном відслужив благочинний Солонянського району митрофорний протоієрей Микола Марчук. Панотцеві співслужили: голова капеланського відділу Дніпропетровської єпархії протоієрей Дмитро Поворотний, настоятель храму протоієрей Ярослав Малерик. Старший лейтенант Артур Місків віддав своє життя, як герой. Він є для всіх нас прикладом у тому, яким має бути офіцер української армії і як треба боронити Україну. Вічна йому шана і світла пам'ять! Пам'ять про нього навечно вкарбується в наші серця як вірного сина своєї Батьківщини!

Юрій Берестень (м. Дніпро)

Мамо, не плач. Я повернусь весною.
У шибку пташинкою вдарюсь твоєю.
Прийду на світанні в садок із росою,
А, може, дощем на поріг упаду.
Голубко, не плач. Так судилося,
ненько,
Вже слово, матусю, не буде моїм.
Прийду і попрошуся в сон твій
тихенько
Розкажу, як мається в домі новім.
Мені колискову ангел співає
І рана смертельна уже не болить.
Ти знаєш, матусю, й тут сумно буває
Душа за тобою, рідненька, щемить.
Мамочко, вибач за чорну хустину

За те, що віднині будеш сама.
Тебе я люблю. І люблю Україну
Вона, як і ти, була в мене одна.

Бібліографічні посилання:

1. Архів Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету. Особова справа студента агрономічного факультету Місківа Артура Валерійовича. – Арк. 1-10.
2. Мисник Е. Он сражался за Родину!/Е. Мисник// Наше місто. – 2015. – 20 березня 2015.
3. В. Коваленко. Дебальцевський щоденник. Майор Вакуленко. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tyzhden.ua/Society/131003>
4. Мискив Артур. Анкета. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// jobs.ua/minicv/view/737844/](http://jobs.ua/minicv/view/737844/).

Рецепти української кухні

Парова яловичина з морквою і пастернаком

яловичина (цілий шматок): 700 г.
морква: 1 шт.
пастернак: 1 шт.
сіль: 1 ст. ложка
вода: 200 мл

хмелі-сунелі: 1 ч. ложка
коріандр мелений: 1 ч. ложка
чорний мелений перець: 1/2 ч. ложки

кришкою пароварки, поки воно не стане теплим. Тоді помістити його під пресс до повного остигання. Опісля загорнути яловичину в фольгу і покласти ще на ніч в холодильник. Перед подачею до столу порізати м'ясо на шматки.

Спосіб приготування:

1. Яловичину на ніч замочити в соляному розчині (1 ст. ложка солі на 200 мл води). Вранці розчин злити, м'ясо обсушити і довгим тонким ножом зробити у ньому поздовжні проколи.

2. Моркву та пастернак помити, почистити і нарізати на довгі тонкі брусочки. Вставити їх у проколи в м'ясі.

3. Натерти яловичину з усіх боків чорним меленим перцем, коріандром та хмелі-сунелі.

4. Викласти м'ясо на решітку пароварки і готувати під кришкою годину. Потім перевернути яловичину на другий бік, і готувати ще годину. Витримати м'ясо під

● РЕКЛАМА

ШВИДКО
ЗРУЧНО
ПРЯМО В РУКИ

Найшвидший і найбільш надійний посилковий сервіс до України та країн СНД. Порівняйте терміни доставки пакунків через компанію MIST з другими компаніями і переконайтесь в цьому самі.

- ДОСТАВКА КОРАБЛЕМ
В Україну: 30-40 днів
В Москву: 30-40 днів
В Ст. Петербург: 35-45 днів
Решта регіонів на www.meest.us
- ВІДПРАВКА АВІА І МОРСЬКИХ ВАНТАЖІВ
- ДОСТАВКА АВТОМОБІЛІВ У КОНТЕЙНЕРАХ
- УПАКОВКА І СТРАХУВАННЯ
- ПЕРЕКАЗ ГРОШЕЙ ЗА НАЙНИЖЧИМИ ЦІНАМИ

ЕКСПРЕС ДОСТАВКА ПОСИЛОК:
В Україну: 3-5 робочих днів
В Москву: 5-7 робочих днів

MIST MEEST
mist

1-800-288-9949 www.meest.us

Marketing and design by iimaginstudio.com

Агрокорпорація СТЕПОВА – одна з найбільших і провідних корпорацій, яка займається повним циклом виробництва насіння. Місія корпорації полягає у наданні покупцю насіння кращої якості, яке відповідає найвищим європейським стандартам.

На сьогоднішній день «Степова» налічує понад 13 000 га землі, розташованої в східній частині України.

Компанія має сучасний логістичний центр, що забезпечує швидкість і зручність у своєчасному отриманні готового рішення з відвантаження насіннєвого матеріалу для наших клієнтів.

Україна, м. Дніпропетровськ,
вул. Калинова, 3

телефон: +38 (0562) 399-101

факс: +38 (056) 370-47-31

телефон: +38 (095) 794-79-38

E-mail: td.stepova@gmail.com

Державне агентство
лісових ресурсів України

<http://dklg.kmu.gov.ua>

Акція
**Майбутнє
лісу
у твоїх
руках!**

Візьми участь в акції – посади своє дерево!